

13 OBSERVANT

Gemeente en woningbouwcorporaties gaan participeren in Stichting Studentenhuisvesting Maastricht

HBO MOET MEEBETALEN AAN KOSTEN KAMERBURO

De HBO-instellingen moeten voortaan gaan betalen voor de diensten van het Kamerburo. Bijna de helft van alle ingeschreven kamerzoekenden komt uit het HBO, blijkt uit de onlangs verschenen evaluatienota van het Kamerburo. Tot dusverre geeft het HBO echter nauwelijks financiële steun voor de bemiddeling van haar studenten.

Het Kamerburo werd ruim twee geleden als experiment opgericht door gemeente en universiteit en organisatorisch ondergebracht bij de Stichting Studentenhuisvesting Maastricht. Inmiddels is de experimentele periode afgelopen en moet het Kamerburo een definitieve status krijgen. In de evaluatienota wordt daartoe een grondige herstructurering van de SSHM bepleit. Om de onafhankelijke status van het buro te vergroten moet het bestuur van de stichting worden uitgebreid met vertegenwoordigers van gemeente, woningbouwcorporaties en jeugdorganisaties. Nu zijn vrijwel alle bestuursleden verbonden aan de RL of een van de HBO-instellingen. Het college van bestuur heeft ingestemd met de beoogde wijzigingen in de bestuursstructuur.

Buffer

Het Kamerburo verwacht in de komende jaren een begrotingstekort van ruim tachtigduizend gulden, meldt de nota. Met name de personele lasten drukken op het budget, omdat er niet langer met vrijwilligers wordt gewerkt. Om het tekort op te vangen, zullen alle betrokken partijen een financiële bijdrage moeten leveren. Tot dusverre wordt het Kamerburo alleen gesubsidieerd door gemeente, RL en woningbouwcorporaties. In de nota wordt voorgesteld de bijdrage van RL (65.000 gulden) en gemeente (56.000 gulden) op het huidige niveau te bevriezen. De bijdrage van de woningbouwcorporaties zou moeten stijgen van 22.000 naar 45.000 gulden. Het Kamerburo neemt de corporaties heel wat werk uit handen, aldus de nota. Daarbij gaat het in eerste instantie om het inschrijven van kamerzoekenden en het toekennen van urgenties bij vrijgekomen kamers in de sociale huursector. Daarnaast kost ook de 'bufferfunctie' veel tijd: studenten komen met hun vragen en klachten in eerste instantie bij het Kamerburo terecht. Het overleg met de corporaties over de verhoogde bijdrage moet overigens nog op gang komen. Daarbij zal ook de organisatorische samenwerking ter sprake komen. De gemeente gaat het inschrijven en toekennen van woonruimte binnenkort uitbesteden aan een Buro Woonruimteverdeling, dat wordt ondergebracht bij de woningbouwcorporaties. Het 'werkapparaat' van dit buro zou gekoppeld moeten worden aan dat van het Kamerburo.

De HBO-instellingen betalen tot op heden niet voor de diensten van het Kamerburo: alleen de vertalersopleiding heeft een eenmalige subsidie van tweeduizend gulden gegeven. In de nota wordt voor-

gesteld dat de HBO-instellingen voortaan jaarlijks 32.500 zullen bijdragen. Coördinator Kamerburo Sefh Braun: "We helpen heel veel HBO-studenten aan een kamer. Dan vind ik het principieel onjuist dat daarvoor niet wordt betaald. Als het HBO financiële steun blijft weigeren, zullen we hun studenten in de toekomst misschien niet langer inschrijven." Het Kamerburo wil tenslotte óók de eigen inkomsten verhogen. In de nota wordt voorgesteld om voortaan vijfendertig in plaats van dertig gulden inschrijfgeld te heffen. Door sponsoring denkt men verder op zo'n twintigduizend gulden extra inkomsten te kunnen rekenen.

Beheer

Uit de evaluatienota spreekt enige zorg over het dreigende tekort aan studentenkamers in Maastricht. De vraag naar kamers groeit, onder andere omdat er een toenemend aantal studenten van buiten de regio komt. Er moet bovendien rekening worden gehouden met de ontwikkelingen op het gebied van internationalisering, waardoor steeds meer buitenlandse studenten tijdelijke woonruimte zoeken. Het contingent sociale woningbouw zal de komende jaren drastisch afnemen. Er zijn daarom steeds meer kamers in de particuliere sector nodig. Wellicht kan de bereidheid om kamers te verhuren worden vergroot, wanneer het Kamerburo een aantal beheerstaken op zich neemt, wordt in de nota gesuggereerd. Sefh Braun: "Ik kom veel bij potentiële verhuurders thuis, die huiverig zijn voor de risico's van kamersgewijs verhuren. Ze zijn bang dat de huren niet op tijd betaald worden of dat de kamers leeg blijven staan. Wij kunnen die zaken dan tegen een geringe vergoeding voor hen regelen. Dat heeft voor ons ook bepaalde voordelen, omdat we zelf kunnen bepalen wie mag huren. Ik kan me bijvoorbeeld voorstellen dat het Kamerburo een centraal coördinatiepunt wordt voor de huisvesting van buitenlandse studenten. Omdat je nooit precies weet wanneer die mensen komen, krijg je al gauw leegstand, zeker als de faculteiten allemaal apart iets regelen. Wij zouden kunnen zorgen voor een goede afstemming. Het overleg daarover met de faculteiten begint nu op gang te komen. Het is trouwens wel de vraag of we dit soort beheerstaken onder de noemer van het Kamerburo kunnen vervullen. Daar moet misschien wel een aparte constructie voor worden bedacht."

Emely Nobis

'Honderdprocentregeling' wordt waarschijnlijk weer ingetrokken

De Dagelijkse Commissie voor de Examinens (DCE) van de medische faculteit heeft de Vaste Examencommissie (VCE) voorgesteld om de eis van verplichte aanwezigheid van medische studenten bij alle onderwijsgroepen op straffe van het schrijven van een essay met onmiddellijke ingang en met terugwerkende kracht in te trekken. De dagelijkse examencommissie volgt met dat voorstel het advies van de faculteitsraad. Die heeft vorige week donderdag unaniem een motie van de studentenfractie aangenomen, waarin gevraagd werd om een overgangsmaatregel, die inhoudt dat studenten twee onderwijsgroepen per blok mogen missen.

Volgens het voorstel van de dagelijkse examencommissie geldt nog steeds dat geneeskundestudenten geacht worden bij elke onderwijsgroep aanwezig te zijn, maar zij hebben nu de mogelijkheid om op eigen verantwoording per blok maximaal twee keer een onderwijsgroep te missen. Dinsdagochtend meldde de DCE in een overleg met studenten, dat zij de aanbeveling van de raad volledig overgenomen had. De commissie ging zelfs nog een stapje verder dan de studenten en de raad door te bepalen dat bij afwezigheid zonder geldig excuus de tutor in samenspraak met de student en de blokcoördinator de sanctie mag vaststellen. De studenten hadden voorgesteld om eventuele sancties te laten opleggen door DCE en studiebegeleider. De goedkeuring van het voorstel door de Vaste Examencommissie lijkt een formele zaak. De VCE bestaat uit alle wetenschappelijk medewerkers. Een groot deel daarvan, onder andere de raadsleden en de DCE-leden, heeft zich al in eerdere instantie voor het voorstel uitgesproken. Het is nog niet bekend wanneer de VCE vergadert, maar de secretaris van de DCE, Sigrid Larssen, verwacht dat rond 15 december alles afgewikkeld zal zijn.

Met het indienen van de motie in de faculteitsraad werd een week van actievoeren door de studenten afgesloten. Uit protest tegen de verplichte aanwezigheid in de onderwijsgroepen lieten veel studenten zich vorige week opnieuw als afwezig registreren en werden brieven met verantwoording voor die afwezigheid naar het buro onderwijs gestuurd. Donderdagmiddag trok een begrafenisstoet vanaf Randwyck richting binnenstad. De doodskest, die eerder de harmonisatiewet en minister Deetman vergeefs ter aarde besteld had, symboliseerde ditmaal de gewenste dood van de 100 procent aanwezigheidsplicht. De ingediende motie in de raad verwoordde nogmaals de bezwaren van de studenten tegen de maatregel. En hoewel de studenten eerder bij de OCC en de DCE wel gehoor, maar geen steun vonden, schaarde de raad zich wel achter hun wensen. Daarmee nam het conflict

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg.
Redactie-adres: Postbus 616,
6200 MD Maastricht. Tel. 043-887174

Tiende jaargang, nummer 13, 22 november 1989

Pagina 7

Academisering

Maastricht neemt landelijk het voortouw bij de academisering van de huisartsenpraktijken in de regio. Zestig procent van alle artsen in de regio onderhoudt meer of minder intensieve contacten met de RL. Maar is er wel sprake van een gelijkwaardige relatie? Of worden de geacademiseerde praktijken door de medische faculteit alleen gezien als handige stageplaatsen voor hun studenten?

Pagina 8

MERIT

Het onderzoeksinstituut MERIT (voluit Maastricht Economic Research Institute on Innovation and Technology) bestaat nu bijna twee jaar en directeur prof. dr. Luc Soete maakt de tussenbalans op. Hij wil Europese faam opbouwen, want de Nederlandse entourage biedt te weinig prikkels.

Pagina 16

Muziekkollektief

Ooit hadden muziek en sociaal werk veel met elkaar te maken, want met muziek werden randgroepjongeren van de straat gehouden. Maar tegenwoordig biedt het uit deze ideologie voortgekomen muziekkollektief zelfs oefenruimte aan een enkele studentenband. Nu nog spelen ze in een aftandse kelder aan de capucijnengang, maar de nieuwbouw staat al in de steigers.

tussen faculteit en studenten een, zoals nu blijkt, definitieve wending. Met het aannemen van de motie herhaalde de raad een eerder standpunt. Voor de zomer stelde zij al een verplichte aanwezigheid voor, waarbij expliciet vermeld werd dat 100 procent aanwezigheid niet als regel vereist werd. Toch stelde de DCE een 100 procent aanwezigheid in haar laatste vergadering heeft de DCE aangegeven dat besluit te willen terugdraaien. De overgangsregel, waarbij studenten twee onderwijsgroepen per blok mogen missen, betekent feitelijk dat de verplichte 100 procent aanwezigheid is om-

gebogen tot een verplichte aanwezigheid van tachtig procent. Om die regeling hebben de studenten bijna gesmeekt. Maar die 80 procent-regeling is precies wat de DCE twee jaar geleden al voorstelde. Ook toen vonden de studenten die maatregel vooral betuttelend en voorbijgaand aan de eigen verantwoordelijkheid van de student. Een falend registratiesysteem leidde toen tot afschaffing van een regeling, die nu door bijna alle studenten gewenst wordt.

Marc Bonten

Dieven en vandalen

Niet alle studenten mogen over één kam worden geschoren, maar klaarblijkelijk is er altijd een kleine (?) groep die lak heeft aan regels, respect en verantwoordelijkheid en die voor medestudenten het studeren onmogelijk maakt. Dit gebeurt o.a. door de verschijnselen van vandalisme en diefstal, die duidelijk merkbaar zijn op bijvoorbeeld het Studielandschap Economie. Het gebeurt wel eens dat alle exemplaren van een bepaald boek in gebruik zijn. Zodra de "managers-in-spe" een volgende keer een exemplaar kunnen bemachtigen, nemen ze het boek mee of scheuren er tientallen pagina's uit. Zij hebben in ieder geval hun zaakjes voor elkaar! Ten koste van anderen en van veel geld. Want door diefstal en vernieling blijven er steeds minder exemplaren over, is het steeds moeilijker een exemplaar te bemachtigen, zijn er steeds meer mensen geneigd te stelen/vernielen en moeten er tenslotte steeds meer exemplaren aangeschaft worden. Dit kost zoveel geld dat op den duur, of zelfs binnenkort, het wel eens heel moeilijk kan worden om de in de onderwijsbehoefte te blijven voorzien...

Je zou toch verwachten dat de mensen die in Maastricht komen studeren, het PGO aanhangen en gewend zijn zich sociaal op te stellen. Je zou zelfs kunnen stellen dat studenten die hier "onrechtmatig" bezig zijn, niet thuishoren in dit onderwijsstelsel en maar beter kunnen vertrekken. Blijkbaar leven veel mensen allen voor zichzelf en wat een ander doet of denkt interesseert ze niet. Het tolerantiepeil ten opzichte van dit associële gedrag schijnt hoog te zijn. Ook de sociale controle werkt niet meer. Men wil niet de "Zwarte Piet" zijn en optreden tegen medestudenten.

Van studenten wordt in het algemeen aangenomen, dat dit redelijk intelligente en beschafde personen zijn. Helaas, moet uit het bovenstaande geconcludeerd worden, dat tussen deze personen een groep zit, die niet beter is dan ordinare dieven en/of vandalen. Naast enkele gehaalde toetsen lijkt dit een goed begin van een "fantastische" carrière...

Ik hoop dat deze groep studenten enig besef krijgt wat hun wel en niet toebehoort en dat ze een groter sociaal verantwoordelijkheidsgevoel krijgt.

Hermie Staelwinder.

Studeren in vlaggedienst

Met ingang van het nieuwe studiejaar zijn de openingsuren van het studielandschap Geneeskunde/Gezondheidswetenschappen te Randwijck sterk vermindert. Concreet betekent dit dat 's ochtends van 8 tot 9 uur en 's avonds van 19 tot 21.30 uur studenten geen gebruik meer kunnen maken van de middelen van het studielandschap.

Wij zijn van mening dat de universiteit met dit soort maatregelen het Probleem Gestuurd Onderwijs (PGO) sluipend ondermijnt. Een van de pijlers van het PGO is dat studenten de mogelijkheid hebben kennis te nemen van diverse invalshoeken van de aangeboden thema's. Men mag niet verwachten dat studenten zelf financieel in staat zijn de daartoe benodigde leermiddelen aan te schaffen. Daarom is er een studielandschap dat optimaal toegankelijk dient te zijn, ook wanneer de vlag gestreken is. Het is een vreemde zaak dat wanneer het studentenaantal toeneemt, de toegankelijkheid van de middelen afneemt. Binnen de universiteit is de discussie omtrent de openingstijden van het studielandschap actueel. Wij willen als studenten ons standpunt duidelijk maken en er op wijzen dat een snelle beslissing noodzakelijk is.

Maandag 27 en dinsdag 28 november a.s. hebben de studenten de mogelijkheid een petitie te ondertekenen in het Jezuïetenklooster en in Randwijck. Hierin verzoeken wij het College van Bestuur zorg te dragen voor het terugdraaien

van de openingstijden van het studielandschap Randwijck, zodat studenten de mogelijkheid hebben van 8 tot 21.30 uur gebruik te maken van de middelen aldaar.

Namens het GW-overleg, Eugenie van Miltenburg en Monique van Hoof

Secretariaat werkkamer?

Op een secretariaat hoeft vanaf 1 januari a.s. niet meer gewerkt te worden. Nu vraagt natuurlijk iedereen zich af wat er nu weer aan de hand is. Ik zal proberen duidelijk te maken wat zich binnen de RL afspeelt.

Onlangs verscheen een circulaire van het ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur. Daarin wordt informatie gegeven over het rookverbod in openbare gebouwen dat met ingang van 1 januari a.s. zal gelden. Het rookverbod geldt dan voor (en dit is letterlijk uit de brief overgenomen): "a. ruimten waarin zich loketten bevinden; b. wachtruimten; c. hallen, gangen en trappen; d. liften; e. vergaderzalen; f. leslokalen; g. toiletten; h. kantines; i. recreatie- en soortgelijke ruimten; j. overige ruimten, voor zover deze voor het publiek toegankelijk zijn. De maatregelen hoeven niet te worden getroffen voor ruimten die niet voor gemeenschappelijk of publiek gebruik bestemd zijn, zoals werkkamers (cursus-ruimten). Het staat u uiteraard vrij om ook daar de niet-rokers voorrang te geven." (einde citaat).

Nu is een van de vakgroepvoorzitters van deze universiteit zo slim (of misschien kan ik beter zeggen zo onhandig) geweest dit rookverbod te gebruiken om zijn secretaresses een gezondere levenswijze aan te leren. Hijzelf heeft zich sinds een aantal jaren van een "roker" in een 'gelegenhedroker' veranderd. Vrolijk zwaaiend met de circulaire kwam hij ons secretariaat binnen. "Het is afgelopen met het dampen van jullie, dames", zei hij. "Lees dit maar eens". Vol verwachting en met van pret bevende handen schonk hij zichzelf een kopje koffie in (met cafeïne maar zonder suiker en melk).

Wat had de voorzitter gedaan? Hij bombardeerde onze kamer, waarvan wij altijd hadden aangenomen dat het een werkkamer was, tot een openbare ruimte. Dit had hij gedaan door de volgende passages uit de circulaire aan te strepen: a. ruimten waarin zich loketten bevinden; b. wachtruimten; h. kantines; i. recreatieluimte; j. overige ruimten, voor zover deze voor het publiek toegankelijk zijn.

Rechts van deze opsomming stond een door hem geplaatste accolade met de vermelding "Dus: secretariaat", dubbel onderstreept notabene. De passage daaronder waar vermeld staat dat deze maatregelen niet gelden voor werkkamers, had hij volledigheidshalve ook maar aangestreept. Voor alle duidelijkheid vermeld ik dat wij treinkaartjes verkopen (loketfunctie), bezoekers voor de gezelligheid bij ons op de kamer laten wachten in plaats van in de hal (wachtruimte), de koffietafel bij ons op de kamer staat (kantine), collega's wel eens bij ons zitten om bij te komen (recreatieluimte) en regelmatig de een of de ander komt vragen wie waar te bereiken is (voor het publiek toegankelijk).

Wat jammer nou toch voor de voorzitter dat de secretaresses van nu niet op hun achterhoofd zijn gevallen! Na rijp beraad en kalm overleg kwamen wij tot de volgende conclusie. Het secretariaat is een openbare ruimte voor zaken zoals hierboven genoemd, en dus geen werkkamer. Voor ons geldt met ingang van 1 januari een rookverbod, maar wie of wat kan ons nog verplichten te werken?

Marleen Vara, secretaresse

paartjes

Paartjes alleen schriftelijk inleveren bij de redactie. Niet-commerciële Paartjes zijn gratis voor studenten en medewerkers. In alle andere gevallen bedraagt de prijs f 2,50 per regel (32 lettertekens).

Op donderdag 30 november strooien Sint en Piet op hun stoomboot. Plutarchus.

Jos + Jelle, wij hebben gezorgd voor de boot, jullie spelen voor ... Plutarchus.

Te huur: studentenstudio 27m2. Eigen keukenblok + douche. 350,- incl. Tel: 04936-5527 of 09-3212455479.

Te huur van dec. tot 1 april: woonruimte in de Ravelijn. Huur à 230,-. Tel: Hans 030-735528, 043-471524.

T.k.: VW Golf 1.3 C bj. 86, 3 drs. rood, i.z.g.st. Km stand 60.000. Prijs: 15.500. Tel. (na 20.00 u) 043-618348.

T.k.: luxaflex (kunststof) van 16 mm; 1.50 m 60,-. Luxaflex (metaal) van 25 mm; 1.35 m 100,-. Rolgordijn + toebehoren 1.50 m 35,-. Bel (na 19.00 u) 043-618348.

Er is er een jarig; Hoera Carma; Zorg jij voor de vlaai, dan kom ik uit Limburg. Felicitaties van je zus en haar collega's.

Tweedejaars studente Pabo zoekt kamer in omgeving Emmalein (studentenhuis). Bel 045-413193.

T.k. weg. vertr. buitenl. Fiat Uno 45 bj. 84 i.z.g.s. 80.000 km. APK gek. 5.500,-. Tel. 04752-3666.

P.P.P.S.: VGT literatuur is af te halen. Bel 093211-722856 vraag Paul of Peter. Nog enige exemplaren over. Bel snel!

Personen die ingeschreven hebben op de VGT-literatuur Prop. Economie kunnen deze afhalen vanaf 19-11 of contact opnemen voor een afspraak op een andere locatie. Paul/Peter: 09-3211-722856.

T.k. topkwaliteit stereo-installatie Philips. Versteker, digitale tuner, vol aut. platen-speler, cassetdeck, cd-speler, boxen, mengpaneel 5-kanaals. Vr.prijs 1.500. 093211-722856. Paul.

Het spreekuur rechtspositie is voor HBO/WO-studenten die vragen over of problemen met de harmonisatiewet, studiefinanciering, examenreglementen enz. Spreekuur iedere di, wo en do: 11.30-13.30 uur, NSEM-kamer, Lenculenstraat 26. Tel. 043-887142.

NSEM-werkgroep Onderwijs zoekt inventieve, creatieve en kritische nieuwe leden. Voldoe je aan deze eisen en wil je actief worden? Neem dan even contact op met Simone! Tel. 043-211400.

De nieuwe uitgave van het poenboek 1989/1990, de gids over studiefinanciering, is uit. Verkrijgbaar in de NSEM-kamer, ieder dag van 11.30-13.30 uur. Kosten: 7,50 voor niet-leden en 5,- voor leden.

Wie wil zijn/haar omafiets ruilen voor mijn opafiets? Bel of kom langs, tel. 625745. Koning Clovisstraat 10B (Loes).

T.k. heren- en damesfiets 75,- p.st., Vaillant geyser (nieuw), draadloze babyfoon, Biemme buggy met zwenkwiel, regencap, bagagenet e.d., fietszitje voorop, kratje met flesjes, loopeend. Tel. 043-644442.

Stop! Per 1-1-90 zoekt 2e jrs. student een kamer in M'trict. Wie weet iets? Bel snel s.v.p.: 09-32124551 (Sander). Beloning!

Interessante bijverdienste! Welke student met eigen auto in de regio Limburg wil mij af en toe vervangen als freelance privé-chauffeur? Tel: 071-133744, vragen naar Mark.

100,- beloning voor degene die inlichtingen kan verstrekken, welke leiden tot terugbezorging van mijn rood/rose ATB. Deze werd 20-11-89 tussen 16.10-16.20 uur, lokatie TS 53, fietsenstalling parkeerplaats Economievlugel "geleend". M. Janssen, tel. 888102/230, afd. Media Service.

The handsome ? G. Thunderbird + the quiet Floris are afraid for the danger, but the barbarian sisters stands like a rock. With love to T.K. (om hem te paaien)?

Hail to all barbarians with more brawn than brain. Next time we won't fish you up again (that gale blew your feeble brains out?) Gilius Thunderhead & Floris.

T.k.: kleine rode steelstofzuiger, compleet: 15,- en grote electrolux stofzuiger, maar helaas zonder borstel: 15,- Bel 043-638405.

T.k.: Het Spoor; 150 jaar spoorwegen in

Nederland. Uitg. Meulenhof 1989. 30,-. Tel 04490-16827.

Op de valreep van de jaren tachtig nog één keer een Minx-feest! 21 dec. Maaspaviljoen.

T.k.: Perzisch kleed 2.30 x 3 m. 400,-. Tel. 620932.

Educatieve kerstreis, 14-daags verblijf in Antalya/Turkye. Taal, folklore, keuken en film. Voor info: 040-430878.

Trees 89 opgelet! Bel Daan 043-646844.

In onderuur aangeboden vanaf jan. tot ca. juni 1990: kamer + slaapkamer in centrum. Huur 325,-/maand. Nelly 043-252036.

T.k. Amiga 1000 computer 512 KRAM, met muis, software 900,-. Tel. 043-613742. Frank Hoën.

Attentie: ESBe&F-leden. Maandag 4 dec. Benny-Bingo-Sinterklaas-avond. Neem pakje mee, 19.30 uur, muziekent Vrijthof. Komt allen.

Confrères, bij deze bieden wij onze welgemeende excuses aan. Tot 6-12! Jullie vriendinnen.

Een nieuw fenomeen doet zich zich voor. Back to the 80's. Feest in de Dominicanerkerk op 12 jan. van Koko.

Kamer te huur vlak over de grens op rustige plek in Vroenhovven. Eigen keuken, douche en toilet. Prijs 325,-/maand. Tel. 05700-22361.

Medewerkster FdAW zoekt per 1 juni '90 woonruimte in Maastricht. Tel. 080-566020 (Henny) of 043-610375 (Mario).

Wie heeft op dinsdag 14 nov. in de Studancing mijn rode sjaal gevonden en meegenomen? Laat even wat horen. Michiel, Luikerweg 9f31, Maastricht. 251587 (18-19 u).

T.k. rode Opel Kadett Aut. 76, motor gereviseerd. Vraagpr. 1000,-. T.k. stofzuiger. Tel. 043-255415/613575.

Te huur/koop gevraagd: huis in Wyck-Zuid/Noord-Akerpoort of bij station. tel. 043-613575.

Deelnemers aan de AIESEC sollicitatie-informatiedag haal nu je programma op. AIESEC-kamer.

AIESEC sollicitatie-informatiedag woensdag 13 dec.: 9.15 uur verzmalen voor hoofgebouw.

A., M., A., & S. So far so good, but remember this was only the easy part. TK.

Kamer in de Latourlaan te huur voor student. 043-478492.

Di 12 dec. zal dr. Johan Polak een lezing houden in het COC, Bogaardenstraat 43, over zijn boek "Oscar Wilde in Nederland", dat onlangs is verschenen. Aanvang 20.15.

Band zoekt band. 043-210541, tst. 250. Maurice.

Gezocht: drummer, gitarist en zanger voor punkhiphopsoulz-nz-band. 043-253352. Peter.

t.k. racefiets Koga-miyata. Prijs in overleg. Paul Heynen: 043-252689 na 18.00 uur.

1e jaars studente Geneeskunde zoekt kamer in of nabij centrum in studentenhuis. Max. 350. Weet je iets? Sabina: 647566.

T.k. port. zw/w t.v., 6 kan., 50,-. Tel. 634470 (na 6 uur).

T.k. voor 1e jaars gezondheidswetenschappen blok 1.3. Sporen en ontsponen, lit.boek + pak relevante kopieën. tel. 634340.

T.k. kleurent.v., 12 kanalen, 3 mnd. garantie: 300,-. Tel. 045-323115.

T.k. skiën Blizzard 195. Tyrolia Binding + schoenen, maat 45 van 769 voor 400. 045-323115, Maarten.

Noteer in je agenda; GALA, 13 januari in 't Maaspaviljoen.

TE HUUR: rustig gelegen VRIJSTAAND WOONHUIS te Geulle-Meerssen (10 min. van Maastricht). Indeling: woonkamer, keuken, eetkamer, bijkeuken, badkamer met ligbad, 4 slaapkamers, zolder, kelder, garage, hobbyruimte en berging. Grote tuin. Inlichtingen na 18.00 uur: 04116-73843 of 043-645609.

KUNSTUITLEEN Elke donderdag van 17-20 uur of na tel. afspraak. Atelier Fransz Witte. Volderstraat 55. Meerssen 043-643435.

Als U een partner zoekt voor een duurzame man/vrouw relatie, vraag dan informatie aan over de werkzaamheden van Stichting Mens en Relatie. Tel. 045-726539 (mevr. Luchtman) of 077-825386 (hoofkantoor). Stichting Mens en Relatie is erkend door RvT en aangesloten bij de Vereniging van Erkende bureau's, met garantiefonds.

Verhuizen? Stichting BUBU, verhuur van

bestel/personenbusje 45,- resp. 50,- p.d., 0,30 per km, eerste 100 km vrij. Prijzen excl. BTW en brandst. Tel. 211048/256162

Drie maanden America!!! 9 weken werken in zomerkamp + 1 tot 6 weken vrij rondreizen. Incl. retourvlucht, visum, verzekering, zakgeld (\$150-\$450). Kosten 400,-. Eisen 18-35 jaar, engels spreken, beschikbaar juni t/m aug./sept. Info: T.A. Camp America, tel. 04780-88074. Postbus 107, 5800 AC Venray.

Voor kleine of grote kamerverhuizingen bellen naar 04409-2324. Kosten 62,50 in Maastricht of omgeving.

Voor en door studenten; Sociëteit Xaviera voor alle feesten (50-150 pers.). Tel. 211400, Michiel.

Herhaalde oproep. Spoed! Attentie Diensthoofden/Stagiegroepvoorzitters. Huidige medewerker dienst Studentenzaken zoekt administratieve werkzaamheden van structurele aard. Heb ruime ervaring op het gebied van computers en programma's (Wordperfect, Lotus, dBase, Cardbox en het werken met de Macintosh). Wie reageert? Tel. 887349.

Gezocht: rust, stilte en ruimte. Dus...gezocht: app. c.q. kamers in randgemeente of buitengebied Maastricht (eigen keuken, 300,-/400,-) 043-252391.

Cursus klassieke massage, 10 lessen van 1,5 uur. O.a. palpatie met bijbehorende anatomie, effectverklaring met bijbehorende fysiologie en praktische vaardigheden. Meer info: 043-619221.

OBSERVANT

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg, uitgave van de Stichting Observant. Verschijnt wekelijks.

Redactieadres
Bouillonstraat 3 (kamer 0.006)
Postbus 616
6200 MD Maastricht
telefoon: 043-887174

Stichtingsbestuur
Wim Hermens (voorzitter)
Kees Schröder (penningmeester)
Erik de Graaf (secretaris)
Ton Hamelers (redactieafgevaardigde)
Geertjan Tangelder
Ad van Iterson

Redactie
Jacques Herraets
Wammes Bos
Emely Nobis

Redactieleden/medewerkers
Marc Bonten
Bart Brouwers
Lucia Geurts
Ton Hamelers
Evelyn de Leeuw

Redactie-assistente
Marlies In de Braekt

Foto's
Franco Gori

Tekeningen
John Prop
Raph de Haas

Druk
Eldes Offset Heerlen

Advertenties
Tarieven en reserveringen bij de redactie, telefoon 043-887174.

Mededelingen
Mededelingen voor de Bulletin-pagina's doorgeven aan Noortje van Putte, dienst Voorlichting. Telefoon: (88)7171.

Abonnementen
Leden van de universitaire gemeenschap ontvangen het blad gratis. Afgestudeerden en andere belangstellenden kunnen zich abonneren voor f 35,00 per jaar.

Hoger Onderwijs Persburo
Observant maakt deel uit van het landelijk samenwerkingsverband Hoger Onderwijs Persburo (HOP), samen met Ad Valvas (Vrije Universiteit), Folia (Universiteit van Amsterdam), Mare (Leiden), Unifers (Tilburg), Delta (Delft), KU-Nieuws (Nijmegen), Universiteitsblad Utrecht, Universiteitsblad Twente, Universiteitskrant Groningen en Cursor (Eindhoven).

HOP-correspondent: Jos Dohmen.

Universiteit dringt bij Nederlandse regering en VN aan op onderzoek van moord op geestelijken

OPLAAIENDE BURGEROORLOG BEDREIGT SAMENWERKING MET EL SALVADOR

De Rijksuniversiteit Limburg heeft "met verbijstering kennis genomen" van het bloedbad dat vorige week donderdag heeft plaatsgevonden aan de Universiteit van Centraal Amerika in San Salvador. Daarbij werden de rector, de vice-rector, vier andere priesters, een huishoudster en haar dochter vermoord.

In een brief aan minister Van den Broek van Buitenlandse Zaken en aan de VN-ondersecretaris voor de Mensenrechten in Geneve vragen de voorzitter van het College van Bestuur, drs. L. Vredevoogd, de voorzitter van de Universiteitsraad, drs. P. Hilderink en de hoogleraar Internationaal Recht prof. Th. van Boven de Nederlandse regering haar contacten in de Verenigde Naties aan te wenden om een internationaal onderzoek te laten uitvoeren naar omstandigheden van de moordpartij. Van Boven heeft de vermoorde rector Ignacio Ellacuria vorig jaar informeel ontmoet tijdens de rondreis die een Maastrichtse delegatie door Midden-Amerika heeft gemaakt. Volgens de brief was Ellacuria "een van de universitaire persoonlijkheden die diepe indruk op de delegatie hebben gemaakt door hun opvattingen en inzet voor de zaak van de rechten van de mens en de gerechtigheid".

De Universiteit van Centraal Amerika staat overigens los van de Universiteit van El Salvador, waarmee de RL een samenwerkingsovereenkomst heeft. Volgens de berichten uit El Salvador wordt echter ook de UES getroffen door het opblazen van de burgeroorlog.

Televisie

In hoeverre de gewelddadigheden de samenwerking tussen de RL en UES in gevaar brengen, is niet geheel duidelijk. Twee Salvadoranen, die in het kader van de samenwerking op dit moment een opleiding in het Skillslab volgen, kunnen er ondanks zeer regelmatig telefonisch contact met familieleden weinig over zeggen. Mercedes Marinero, bestuurslid van de medische faculteit en tevens docente van de paramedische faculteit en Ovidio Solano, coördinator van het fysisch-diagnostische onderwijsprogramma, ontvangen de informatie over hun land in hoofdzaak via de Nederlandse televisie.

Wel geven zij toe dat angst om belastingen de uitspraken te doen hen zelfs aan de andere kant van de wereld niet loslaat. Mercedes vertelt dat haar man in Costa Rica verblijft waar hij namens de universiteit werkzaam is in een samenwerking-

project. Haar vier kinderen, zeven tot zestien jaar oud, zijn bij haar moeder in San Salvador. Maar volgens haar zijn de kinderen nog te jong om te begrijpen wat er gebeurt. Ovidio vertelt dat zijn vrouw en drie kinderen het huis in San Salvador een week lang niet verlaten hebben, maar dat zijn vrouw deze week weer zou proberen te gaan werken.

Zowel Mercedes als Ovidio zijn in El Salvador regelmatig bedreigd en veel collega's en bekenden hebben het land inmiddels verlaten. In 1980 bezette het leger de universiteitscampus en in de vier jaar durende bezetting werd de universiteit bijna volledig vernield. Volgens Mercedes is de huidige politieke situatie ernstiger.

Onderduiken

De moord op de geestelijken tekent volgens Han Aarts, van bureau buitenland, het gevaar waarin de UES momenteel verkeert. In het algemeen gold de katholieke universiteit immers als gematigd en was het vooral de UES die scherpe kritiek op de regering uitte. Na het bekend worden van de moorddaad zijn daarom nog meer UES-kaderleden ondergedoken en men verwacht dat de repressie na het afnemen van guerrilla-verzet zal toenemen. Het is nog onduidelijk of de UES vorige week doelwit is geweest van gerichte luchtaanvallen. Duidelijk is wel dat de campus beschoten is met mortieren en dat het medische faculteitsgebouw getroffen werd, maar de omvang van de schade is onbekend. Er zijn waarschijnlijk geen doden gevallen op de universiteitscampus. Het is moeilijk om informatie over de actuele situatie in San Salvador te krijgen. Slechts weinig westerse journalisten wagen zich nog in de oorlogssituatie. Ook de twee Nederlandse ontwikkelingssamenwerkers op de UES, Tom Groot en Henk Lolkema, hebben El Salvador vorige week verlaten. Naar verluidt wachten zij in Guatemala op betere tijden om terug te keren.

De recente opleving van de burgeroorlog komt na een periode van betrekkelijk rust. In maart waren er vrije verkiezingen,

die door de rechtse ARENA-partij werden gewonnen. De nieuwe president Alfredo Christiani beloofde vredesonderhandelingen te starten met de linkse guerrilla, de FMLN. Critici van de rechtse partij hebben die belofte nooit geloofd, maar de verzoenende houding leverde Christiani vooral van Amerikaanse zijde veel financiële steun op. Geheel onverwacht escaleerden de vredesbesprekingen in een grootscheeps offensief van het regeringsleger tegen de guerrillatroepen. Algemeen wordt aangenomen dat Christiani zich verkeken heeft op de sterkte van die guerrillatroepen, waardoor de verwachte definitieve overwinning uitbleef. Zeker is wel dat een nieuw vredesoverleg nu verder weg lijkt dan ooit. Het is dan ook de vraag wat er gaat gebeuren met de samenwerkingsplannen van RL en UES. Het is namelijk onzeker of de UES in deze omstandigheden kan blijven functioneren en een andere vraag is of het ministerie van buitenlandse zaken bereid blijft om veel geld beschikbaar te stellen aan een universiteit in een land waar de politieke situatie zo labiel is. Vooralsnog geldt dat betrokkenen van UES en RL zoveel mogelijk gemaakte plannen door willen laten gaan. De volgende stap in het opzetten van een eigen Skillslab in San Salvador zou een bezoek zijn van Skillslabmedewerker Charles Phaff aan de UES medio januari. In de huidige situatie lijkt het hem echter zinloos om naar El Salvador af te reizen. Ten eerste valt er in deze toestand weinig opbouwends te verrichten en daarnaast wil hij in geen geval persoonlijk gevaar lopen.

Han Aarts verwacht dat de nieuwe politieke onrust goedkeuring van de derde financiële poot van het samenwerkingssamenwerkingsproject voorlopig zal uitstellen. Het gaat om een subsidie van ruim een miljoen gulden, bestemd voor het opknappen van beschadigde gebouwen, die onder beheer van de RL bij de UES terecht moet komen. De besprekingen met het ministerie van buitenlandse zaken zijn nog gaande.

Marc Bonten

Mercedes Marinero en Ovidio Solano, die bij het Skillslab een opleiding volgen in het kader van de samenwerkingsovereenkomst tussen de Universidad de El Salvador en de RL (foto Franco Gori)

Geurtjes van papier

"Zij komen uit het hele land vanwege Observant." Deze slogan heb ik een paar jaar geleden gelanceerd als definitief vernietigend wapen in de strijd om de student. Ik deed dat niet zomaar, ik deed dat in een ingezonden brief in dit blad als reactie op een bekwaam verhaal over de RL-advertenties. In de vele gesprekken over volgende campagnes heb ik altijd gehoopt dat er iemand op zou staan en zou zeggen: "Brouns heeft gelijk, we moeten Observant inzetten als uniek verkoopargument." Maar niets, helemaal niets, nooit heb ik ook maar enige reactie op mijn voorstel gekregen. Daarom hebben de campagnes de laatste jaren ook nauwelijks gescoord. Hoe kan het ook anders. Welke idioot probeert nou een universiteit te verkopen met plaatjes zoals daar zijn: een vrouw met dienblad, een turf met een dikbuik en een T-shirt met opschrift. Dat is toch gewoon weggegooid geld.

Afgelopen zaterdag bladerde ik even de Volkskrant door om te zien of de concurrenten nou nog niet hun hele advertentie-geld hadden weggegooid. Zo kwam ik in de onderwijsbijlage "Kiezen na school" terecht. Daarin werd ik prettig overvallen door de kopregel "Een universiteit is als haar universiteitsblad". Ik vond dit niet direct een waarheid als een turbokoe, maar het maakte wel nieuwsgierig. Esther Hageman pleit in het verhaal voor het universiteitsblad als studiekeuze-bepalende informatiebron voor toekomstige studenten. Want, zo schrijft Esther, uit zo'n universiteitsblad kun je de eigen nestgeur van de universiteit zo lekker opsnuiven. En, zegt ze, studiekeuzers moeten niet afgaan op de peptalk tijdens de voorlichtingsdagen. Nee, ze moeten het universiteitsblad lezen, want: "je kijkt als het ware rechtstreeks in de smoel van de universiteit".

Nu mijn eenvoudige reclame-idee van toen door een landelijke krant journalistiek ondersteund wordt als de enige manier om objectief publiciteit te bedrijven, heb ik weer hoop voor de toekomst van het RL-imago.

Ik wens de lezers verder nog een aangename voortzetting van het opsnuiven van universitaire nestgeuren en van het kijken in de RL-smoel.

Ton Brouns

Stichtingsbestuurders leren hun voeten droog te houden

Ons vergaderzieke volk, van oudsher toch al niet onbedreven in het oprichten van clubs, verenigingen en wat dies meer zij, blijkt die kunst in de laatste jaren tot grote perfectie te hebben opgestuwd. Het resultaat is een oerwoud van zo'n 170.000 stichtingen en verenigingen (in Limburg c. 12.000), die bijna allemaal gerund worden door meer of minder deskundige vrijwilligers. Vooral de minder deskundige bestuurders kunnen profijt hebben van een studiedag die door de juridische faculteit wordt georganiseerd.

"Verenigingen en stichtingen" is de korte titel van de tweede cursus in de Serie Limburg Onderwijs, een nieuw initiatief uit de koker van de rechtenfaculteit. De algemene gedachte daarachter: de juridische kennis die de faculteit in huis heeft ook direct voor buitenstaanders van nut te maken. Maatschappelijke dienstverlening, naast onderwijs en onderzoek immers de derde officiële universitaire taak, in optima forma dus. Dat er behoefte zou bestaan aan een cursus die zich richt op de juridische aspecten van het bestuurslidmaatschap ligt voor de hand. Zeker nu langzamerhand het besef begint te gloren dat bestuurders ook persoonlijk aansprakelijk gesteld kunnen worden voor de mislagen die de stichting of vereniging begaan heeft. Neem het volgende geval: u bent bestuurslid van een respectabele stichting ter instandhouding van een oude bibliotheek. Als een der manieren om de kosten daarvan te bestrijden wordt drie avonden per week een bar naast de leeszaal geëxploiteerd. Daarvoor is een barkeeper in dienst genomen. De nering loopt uitstekend en brengt heel wat geld in het laadje. Maar dan komt de fiscus in zicht. De stichting heeft inmiddels alle "winst" aan de conservering van de bibliotheekcollectie besteed en enige financiële tegenvallers moeten incasseren, en kan op een bepaald moment een door de omzetbelasting opgeëist bedrag niet meer betalen. Enige tijd later ligt er

bij u een brief op de mat: u wordt als bestuurslid persoonlijk aansprakelijk gesteld voor de achterstallige belasting-schuld. Daar gaan de spaarcentjes die u in de nieuwe caravan had willen steken. Maar u dacht altijd, voor het goede doel enzo...? Nee dus. In dit geval maakt de belastinginspecteur onderscheid tussen de officiële doelstelling en het feitelijk gebruik van de stichting. Door de rijkelijke vloeiende bar-inkomsten is hier sprake van een 'nijvere' stichting in de zin van de vennootschapsbelasting, die min of meer commercieel opereert en dus ook op die basis door de belastingen wordt aangeslagen. In dat geval worden de zogenoemde anti-misbruikwetten van stal gehaald.

En er zijn meer voorbeelden te bedenken van gevallen die gewone bestuursleden van onschuldige clubjes behoorlijk in de problemen kunnen brengen. Dat heeft men dan te danken aan de minder bona fide collega's in de branche, zij die elk juridisch gaatje benutten om de fiscus te slim af te zijn. Lukt dat niet met een BV, dan maar met een stichting, zeker nu tegenwoordig stichtingen ook winst mogen maken, mits die vervolgens weer wordt benut in overeenstemming met de oorspronkelijke doelstelling. Om al te creatief gebruik van deze constructies tegen te gaan is een serie 'anti-misbruikwetten' aangenomen, waarin vooral ook de persoonlijke aansprakelijkheid van bestuursleden is vastgelegd. Deze en andere bepalingen zullen op de cursusdag van de SLO (13 december, er zijn nog enige plaatsen vrij) uit de doeken worden gedaan. Cursusleider is prof. Kid Schwarz, hoogleraar handels- en ondernemingsrecht aan deze universiteit. Uitgeverij Kluwer, de grootste commerciële huisvriend van de Maastrichtse juristen, sponsort de zaak, mede om belangstelling op te wekken voor een door haar uitgegeven periodiek op dit terrein onder de naam Stichting en Vereniging.

Wammes Bos

Winst en verlies voor LSVB in korte gedingen

De Informatiseringsbank in Groningen moet nog in november een voorschot geven aan achthonderd studenten die al maandenlang wachten op erkenning van hun beroep op de hardheidsclausule studiefinanciering. De voorschotten moeten uitbetaald worden tot er een nieuwe regeling is voor studenten wier ouders weigeren bij te dragen aan de kosten van studie en levensonderhoud.

Dat heeft de president van de Haagse rechtbank, mr. M. Wijnholt, op 16 november bepaald in een door de Landelijke Studenten Vakbond (LSVb) aangespannen kort geding tegen de staat.

De hardheidsclausule regelt de uitkering van een aanvullende beurs aan studenten wier ouders weigeren de ouderlijke bijdrage te betalen of wier ouders onvindbaar zijn. Honderden studenten wachten op een beslissing van overheidswege over hun beroep op de hardheidsclausule, omdat er een nieuwe regeling in de maak is voor hun specifieke omstandigheden. Dat is volgens Wijnholt onrechtmatig. In afwachting van de nieuwe regeling moet de staat voorschotten toekennen, vindt hij.

De nieuwe regeling zal een einde moeten maken aan het onderscheid dat in de hardheidsclausule is aangebracht tussen studenten jonger dan 21 jaar en studenten vanaf die leeftijd. Bij de jongste groep studenten wordt de relatie met de ouders pas als ernstig verstoord beschouwd als er sprake was van incest of fysiek geweld. Het college van beroep studiefinanciering heeft in januari bepaald dat beide groepen studenten dezelfde rechtsbehandeling dienen te krijgen. Sindsdien is de nieuwe regeling weliswaar in voorbereiding, maar de betrokken studenten wachten al die tijd op een uitkering.

Oud-minister Deetman heeft in september een voorstel voor zo'n nieuwe regeling aan het parlement voorgelegd. In dat voorstel is het leeftijds onderscheid van de baan, maar de betrokken studenten zouden een korting op hun studiebeurs krijgen van honderd gulden. De Tweede Kamer heeft deze nieuwe regels niet in behandeling willen nemen omdat het kabinet demissionair is.

Wijnholt ging niet in op een andere eis van de LSVb, namelijk dat de korting van honderd gulden uit de nieuwe regeling wordt geschrapt. De Haagse rechtbankpresident vindt dat hij zich niet kan bemoeien met regels die de Tweede Kamer nog niet gepasseerd zijn.

In een tweede kort geding van de LSVb tegen de staat kreeg de studentenbond van Wijnholt géén gelijk. De LSVb verzette zich tegen de recent afgekondigde verhoging van het bedrag dat beursstudenten maandelijks moeten terugbetalen als ze in het verleden teveel studiefinanciering hebben ontvangen. Wijnholt acht de nieuwe terugbetalingsregeling echter niet onredelijk. Door administratieve problemen bij de Informatiseringsbank en door onjuiste opgaven van betrokkenen heeft een flinke groep studenten bijna twee jaar geleden een hoger bedrag aan studiefinanciering ontvangen dan dat waarop men feitelijk recht had. Het teveel uitgekeerde moest aanvankelijk worden terugbetaald via een korting op de beurs met een bedrag van 76,44 gulden per maand. Per 1 augustus werd deze aflossingstermijn verhoogd tot 203,35 gulden per maand. Dat is het maximale bedrag dat de wet studiefinanciering hiervoor toestaat. De LSVB noemde het onredelijk dat sommige studenten door de verhoogde aflossingstermijn slechts 73 procent van een bijstandsuitkering overhouden. De bond vindt dat een student zeker 90 procent van een bijstandsuitkering tot zijn beschikking moet hebben, maar Wijnholt is het daar niet mee eens.

Jos Dohmen/HOP

In memoriam Petra Vermeulen

Petra Vermeulen, vierdejaars studente Geestelijke Gezondheidskunde en tweedejaars studente Rechten, is dinsdagavond in Maastricht overleden na een verkeersongeval. De afscheidsviering vindt aanstaande maandag plaats om 10.30 uur in de Mariakerk aan de Brinklaan te Bussum. Daarna wordt Petra begraven op het kerkhof aan de Nieuwe Hilversumsestraatweg.

Liefste Petra,

Je bent uit het midden van jouw en ons leven weggerukt. Je had zoveel warmte te geven en stond altijd voor iedereen open. Daarom heb je zoveel vrienden. Zo afscheid van je te moeten nemen, doet vreselijk pijn.

Lieve Petra, bedankt. Je betekent heel veel voor ons, we zullen je ontzettend missen.

Je vrienden

Gezondheidswetenschappen komt met eigen pr-plan

Meer en betere contacten met de afgestudeerden, nieuwe voorlichtingsbrochures, het organiseren van congressen en symposia; dat zijn een paar van de activiteiten die de faculteit der gezondheidswetenschappen 'op de kaart' moeten brengen. De naamsbekendheid van de faculteit is te gering, vooral in het arbeidsveld. Aldus luidt de diagnose in een facultaire nota over het toekomstige public relationsbeleid.

De nota constateert dat de bekendheid van de studie in den lande op een of andere manier stagneert. Onder middelbare scholieren gaat het nog wel; op die groep is de afgelopen jaren dan ook eigenlijk alle aandacht gericht geweest. Toch kan de voorlichting aan toekomstige studenten beter: brochures zijn verouderd en moeten up-to-date worden gebracht, voor de voorlichtingsfilm geldt hetzelfde.

Over de effectiviteit van de centraal georganiseerde RL-advertentiecampagnes in de dagbladen zijn bij het faculteitsbestuur inmiddels twijfels gerezen. De indruk bestaat dat de rechtstreekse benadering via de scholen meer resultaat oplevert.

Echt problematisch is de geringe bekendheid in het arbeidsveld met het bestaan van de faculteit en het soort academici dat zij opleidt. Instellingen in de gezondheidszorgsector blijken in hun personeelsadvertenties nooit de eis te stellen dat de sollicitant afgestudeerd moet zijn in de gezondheidswetenschappen. Voor velen bestaat de studie dus eenvoudig niet. Het pr-plan moet dienen om de bekendheid te vergroten: op die manier dient zowel de aanvoer als de 'afzet' van de studenten een extra impuls te krijgen. Bovendien wordt een gunstige invloed op toekomstige onderzoeksopdrachten in het kader van de derde geldstroom verwacht.

Naast brochures en filmpjes zijn ook andere activiteiten voorzien. Zo moet er meer gebeuren op het vlak van cursussen

voor werkenden in de gezondheidszorg, al dan niet universitair opgeleid, en ook de post-academische vorming moet meer aandacht krijgen. In het kader van een pr-plan enigszins met de haren erbij geslept lijkt de constatering dat de faculteit meer werk moet maken van de internationalisering.

Strategisch onderdeel van het plan is een steviger contact met afgestudeerden, onder andere via terugkomdagen. Dat is niet alleen nuttig om een beter inzicht te krijgen in de beroepen waarin men terecht komt, maar ook om beter te kunnen beoordelen of de studie daar nog wel op aansluit.

Voor de verschillende onderdelen van het pr-plan zullen facultaire projectgroepjes worden gevormd. Om die niet de nogal trieste levensloop van menige voorganger te laten delen (een slapend tot volstrekt comateus bestaan) is voor circa 70.000 gulden een professioneel bureau ingehuurd dat het proces zal begeleiden. Het gehele plan gaat ongeveer twee ton kosten. Op het programma staat daarnaast nog een ton voor de viering van het tienjarig bestaan van de faculteit in 1990. Ook deze viering (congressen, feest) zal de uitstraling van de faculteit moeten vergroten. Naast de eigen financiële inbreng poogt men sponsors te werven voor specifieke activiteiten, zoals de uitgave van een jubileumboek.

Wammes Bos

VVD deelt eerste plaagstoten uit aan nieuwe minister

De VVD heeft met een eerste plaagstoot de oppositie geopend tegen de nieuwe minister van onderwijs Ritzen (PvdA). Zij wil van Ritzen horen of de onderwijsbegroting nu wel of niet sluitend is. Staat Ritzen nog op het standpunt dat er een 'gat' van 1,5 miljard gulden in de begroting zit, zoals hij vlak voor zijn benoeming als minister van onderwijs betoogde? Of is hij inmiddels van opvatting veranderd door het verweer van zijn ambtsvoorganger Braks?

Ritzen heeft begin oktober, enkele weken voor hij minister van onderwijs werd, tegen Veronica Nieuwradio gezegd dat er ondanks de uitgavenverhoging op de onderwijsbegroting 1990 nog steeds een 'gat' overblijft van 1,5 miljard gulden. Daarvan zou een miljard zijn terug te voeren op de studiefinanciering en circa 250 miljoen elk voor speciaal en hoger onderwijs. Verder zei Ritzen dat de onderwijsbegroting 'het papier niet waard is waar zij op gedrukt is'. Deze uitspraken waren voor het VVD-Kamerlid Jan Franssen aanleiding om op 12 oktober vragen te stellen aan de toenmalige minister van onderwijs Braks. Deze wees de beweringen van Ritzen krachtig van de hand. 'De genoemde bedragen zijn niet juist,' aldus Braks. De ramingen van het departement zijn adequaat en voor eventuele risico's is een voorziening getroffen in een aanvullende post van de Miljoenennota. Zeker, gaf Braks toe, als de voorgenomen wetgeving op het terrein van de studiefinanciering of het speciaal onderwijs niet op tijd door de Kamer wordt

aangenomen is dat een tegenvaller. Maar zo gaat dat altijd met bezuinigingsvoorstellen. En wat het hoger onderwijs betreft: voor eventuele tekorten bij het hbo als gevolg van stijgende studentenaantallen is gewaakt via een speciale reserve. Bij het wetenschappelijk onderwijs kunnen dat soort tekorten niet ontstaan omdat de universiteiten toch al op een budgetplafond waren gezet.

'De heer Ritzen gaat voorbij aan het zorgvuldig proces op grond waarvan de begroting tot stand komt,' aldus de onderwijsminister van het CDA/VVD-kabinet. Inmiddels zijn Braks en Ritzen collega's van elkaar in het CDA/PvdA-kabinet. Dat zit de VVD niet lekker. Franssen kon zijn eerste aanval op de nieuwe minister van onderwijs beperken tot slechts een vraag: bent u het eens met het antwoord dat uw ambtsvoorganger op mijn eerdere vragen gaf?

De plaagstoot van Franssen is een schot voor open doel. Maar het is ook een test van de politieke behendigheid die Ritzen - een man zonder politieke ervaring - (nog) niet zou bezitten. Ritzen heeft nog geen antwoord kunnen geven op de vraag van de VVD. Hij zal wel het nodige water in de wijn moeten doen, zo wordt het spel nou eenmaal gespeeld. Bij zijn eerste televisie-optreden na de installatie van het kabinet begon Ritzen immers al terug te krabbelen. Hij zou intussen hebben gezien dat het wel meeviel met de overschrijdingen op de onderwijsbegroting, omdat er ook wat 'meevallers' te ontdekken waren. (HOP/jd)

à point

"Nou, het is weer crisis", zei Lucia toen zij de kast opendeed. Door drukke werkzaamheden en een ongeregeld leven waren we er de laatste weken niet toe gekomen om de voorraden aan te vullen. We hadden honger, en geen zin om lang in de keuken te staan.

Toch nog maar eens kijken wat er is. Blikken capucijners, sardines, en gepelde tomaten, kaas, een citroen, wat uien, knoflook, kruiden, en een half brood in de vriezer. Gelukkig zijn de winkels nog open. Een half pond gehakt en een komkommer zijn snel gekocht. Nu kan er in twintig minuten nog een maaltijd op tafel staan: als hapje vooraf sardines onder de grill, en dan chili con carne.

Een paar sneden brood lichtbruin roosteren. De sardines laten uitlekken. Die worden gehalveerd, van het graatje ontdaan en op het brood uitgespreid. Besprenkeld met citroensap, olijfolie en zout, gaan ze een paar minuten onder de grill.

Intussen snipper ik een paar uien en bak ze in olie of boter. Dan gaat het gehakt erbij. Als dat uitgebakken is, voeg ik gesnipperde knoflook toe, veel chilipoeder, en een blik gepelde tomaten, die met een lepel of spatel worden stukgemaakt. De uitgelekte inhoud van een blik capucijners (rode of bruine bonen had ook gekund) wordt nu ook toegevoegd. Zodra dit goed warm is, kunnen we aan tafel. De komkommer eten we er in repen gesneden bij; lekker fris. Op het laatste moment duikt nog een pak zoute crackers op, zodat we de chili op zijn traditioneel-Amerikaans met kaas en crackers kunnen eten. Een schuimend glas bier erbij. Wie zei dat het crisis was?

Een ander stand-by succes is risotto. Risotto is een van de veelzijdigste gerechten die ik ken. In kleine porties dient het als voorgerecht, in grotere als hoofschotel. Met vlees, vis, schaaldieren, groente, kruiden, of een combinatie daarvan, u kunt er alle kanten mee op, en het zo eenvoudig of verfijnd maken als u wilt. Zelfs een crisissrisotto, ontdaan van alle franje, smaakt nog goed. Voor een voorgerecht snijpt u per persoon een halve ui. Bak die enigszins glazig in wat olijfolie of boter (natuurlijk geen margarine; ik had het over crisis, niet over een ramp). Voeg er dan een kopje rondkorrelige rijst bij. Die wordt in Nederland en België meestal onder de naam "dessertrijst" verkocht. Gewone rijst kan ook, maar dan wel ongebroken, dus met hele korrel. Bak die al roerend totdat hij het vet heeft opgenomen. Op dit punt gooien ze er in Milaan een glas wijn bij. Volgens het echte crisissrecept voegt u vervolgens een half kippebouillonblok toe, en zoveel water dat de rijst onder staat. Wanneer u in uw vriezer of koelkast nog kippebouillon aantreft, dan gebruikt u die. Laat de rijst zachtjes koken tot hij gaar maar nog wel stevig is. Het eindresultaat mag niet zwemmen, maar moet wel goed vochtig zijn. Op het bord strooit u er geraspte Parmezaanse kaas of pecorino over. Daarvan hebt u altijd een stukje in de koelkast liggen, en natuurlijk geen kant en klaar zakje. Dat hebt u al lang geleden weggegooid omdat het rampzalig smaakte.

© August Magirus

Door een misverstand hebben wij vorige week een oude aflevering van à point afgedrukt. Onze excuses daarvoor!

In twee van on...
1990, b...
voor to...
sen zou...
van de...
uitverk...
moeten...
hierme...
nieuw...
univers...
zijn gra...
eigen t...
laten z...
dergeli...
treden...
tisch te...
weg...
Zelfs t...
de laat...
zo bel...
aparte...
pen. D...
woord...
man u...
nieuw...
deze g...
financi...
nemen...
en 'to...
vaker...
organi...
organ...
Onder...
Nederl...
pen) i...
dat zij...
zijn...
De RA...
lender...
wens v...
den he...
schude...
veroor...
vakgr...
pleet n...
sen te...
de raa...
houdt...
toesta...
In dit...
zoeks...
dat ee...
de uni...
het me...
Voor...
mer, d...
enorr...
blijve...
onder...
ook h...
priori...
oplev...
niet z...
kind...
ontze...
niet t...
op de...
derzo...
Kram...
ker (f...
gewe...
unive...
bijna...
oplei...

RAWB BLIJFT PLEITEN VOOR APARTE ORGANISATIE VOOR ONDERZOEK

Het toponderzoek aan de universiteiten heeft ernstig te lijden onder het huidige bestuurlijke en financiële regime, zo vindt de Raad van Advies voor het Wetenschapsbeleid (RAWB). De goede onderzoeker moet daarom zijn geld buiten de bestaande kanalen om kunnen ontvangen, waarbij hij meteen verlost wordt een drukkende onderwijslast en een tijdrovende beslisstructuur.

In twee recente adviezen aan de minister van onderwijs, waaronder het Jaaradvies 1990, bepleit de RAWB een apart beleid voor toponderzoek: de benodigde fondsen zouden voortaan zonder bemoeienis van de universiteiten rechtstreeks aan de uitverkoren onderzoekers overgemaakt moeten worden. Het geluid dat de RAWB hiermee laat horen is op zich niet zo nieuw. Tal van onderzoekers aan de universiteiten klagen als ze onder elkaar zijn graag over het gemis aan vrijheid en eigen bevoegdheden. En de laatste tijd laten ze zelfs de huiver varen om met dergelijke opvattingen naar buiten te treden. De angst om voor ondemocratisch te worden versleten ebt langzaam weg.

Zelfs bij de rijksoverheid wint het idee de laatste maanden terrein dat voor het zo belangrijke toponderzoek mogelijk aparte structuren moeten worden geschapen. De in september nog onder verantwoordelijkheid van oud-minister Deetman uitgebrachte nota 'Zicht op een nieuw onderzoekslandschap' ademde deze geest - al bleven uitwerking en financiering in het vage. En ook politici nemen woorden als 'graduate schools' en 'top-onderzoeksinstituten' steeds vaker in de mond. Van intermediaire organisaties als NWO (Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek) en KNAW (Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen) is inmiddels genoegzaam bekend dat zij hiervan een warm voorstander zijn.

De RAWB heeft het alleen wat prikkelender opgeschreven, zoals men trouwens van hem gewend was. In het verleden heeft de raad meer dan eens opschudding in het universitaire wereldje veroorzaakt door bijvoorbeeld lijstjes van vakgroepen of onderzoeksgroepen compleet met plussen, minnen en plusminusen te publiceren. Enige arrogantie wordt de raad wel toegedicht als hij zich bezig houdt met de beoordeling van de actuele toestand in het onderzoek.

In dit geval is het echter geen onderzoeksgroep, maar het bestel als geheel dat een min krijgt van de RAWB. 'Van de universiteiten wordt gevraagd dat ze het mooie principe van Hoger Onderwijs Voor Velen realiseren,' zegt dr. P. Kramer, de voorzitter van de raad. 'Er is een enorme toeloop van studenten, wat een blijvende druk legt op het universitaire onderwijs. Met de verzorging van dat onderwijs verdienen de universiteiten ook hun geld, dus daar ligt de eerste prioriteit. Een andere activiteit die geld oplevert is de contractresearch. Ik wil niet zeggen dat het onderzoek hierbij het kind van de rekening is. Maar je moet ontzettend oppassen dat de universiteit niet twee manieren heeft om het brood op de plank te verdienen en dat het onderzoek daar maar een beetje bijhangt.' Kramer, die zelf overigens als onderzoeker (fysicus) in het bedrijfsleven heeft gewerkt, heeft er alle begrip voor dat de universiteiten zo opereren. Ze worden er bijna toe gedwongen. 'Natuurlijk, het opleiden van topmensen is absoluut

RAWB-voorzitter Kramer: Instituten bouwen rond de kwaliteit van personen (foto Bram de Hollander)

nodig. Maar daarnaast is het voor de samenleving van even groot belang dat er fundamenteel onderzoek wordt verricht. Het verrichten van contractresearch komt wat mij betreft pas op de derde plaats. Onze zorg bij de RAWB - en niet alleen bij ons trouwens - is dat het fundamenteel onderzoek in gevaar is. Dat is een gevolg van de manier waarop de universiteiten gefinancierd worden.'

Volgens de voorzitter van de RAWB kan de kwaliteit van het onderzoek alleen maar worden hoog gehouden als het op een andere manier behandeld wordt in de financiering. Er moet een apart management van onderwijs en van onderzoek zijn om te voorkomen dat de groei van het een het ander verslindt. De raad wil dat bewerkstelligen door twee voor Nederland nieuwe organisatievormen voor het fundamentele onderzoek: het topinstituut en de graduate school.

Topinstituten voor onderzoek bestaan in zekere zin al, geeft Kramer toe. Maar hem gaat het erom dat de mensen die daar werken in de huidige situatie nog gebukt gaan onder een grote last, die in een nieuwe organisatorische constructie van hun schouders moet worden genomen. 'Laat er topinstituten zijn in Nederland waar de onderzoeker in grote vrijheid zijn werk kan doen. Waar hij bevrijd is van tijdrovende bestuurlijke en democratische processen en waar de onderwijslast ontbreekt - althans de last om aan het massale hoger onderwijs voor velen mee te werken, ik doel niet op de opleiding van aio's.'

Hoeveel van dergelijke instituten nodig zijn kan Kramer niet zeggen. 'Er hoeft niet precies op elk vakgebied zo'n topinstituut te bestaan. Ze mogen wat mij betreft best op een min of meer willekeurige manier ontstaan. Wij vinden dat er maar een kleine commissie moet komen die dit verder uitwerkt en die ook de personen selecteert. Vooral dat laatste is belangrijk: het moet in de eerste plaats

de kwaliteit van de personen zijn die aanleiding geeft om een instituut om hen heen te bouwen.'

Ook als er maar een handjevol van dergelijke instituten zou zijn - kan het trouwens anders als het om de top gaat? - zullen ze een verkwikkende uitwerking hebben op het onderzoeksklimaat. Kramer: 'De functie ervan is dat op Nederlandse bodem referentiepunten voor het onderzoek ontstaan. Zoiets heeft een grote uitstraling op anderen. Bovendien is er nog een nevenargument, namelijk het naderbij komen van het Europa van 1992. Tegen die tijd zal de provincie Nederland beoordeeld worden op zijn waarde voor het geheel. Met dergelijke topinstituten ben je gewoon aanwezig op Europees en wereldniveau.'

Apart management en financiering van wetenschappelijk onderwijs en onderzoek is trouwens allerminst bedoeld om tot een rigoureuze scheiding van beide te komen. 'Het gaat mij er niet om dat er dadelijk twee soorten universitair medewerkers ontstaan, docenten en onderzoekers. Het gaat om de wijze van behandelen van beide opdrachten die de universiteit heeft. Wel ben ik voorstander van de mogelijkheid om de ene persoon meer accent te laten leggen op zijn onderzoekerschap en de ander op zijn docentschap. Ik vind dat je verantwoording moet kunnen afleggen over je onderzoek zonder dat je je kunt verschuilen achter je onderwijsverplichtingen, en omgekeerd,' aldus Kramer.

De tweede organisatievorm die de RAWB voor ogen staat, naast het topinstituut, is ontleend aan het Angelsaksische systeem. 'De post-initiële onderzoekersopleiding - vroeger zeiden we tweede fase - moet zich organiseren in graduate schools,' vindt Kramer. 'Ook hier weer gaat het om een afscherming van het fundamentele onderzoek en om het vormen van sterke groepen. Net als bij de topinstituten dienen de graduate schools de pieken in het landschap te vertegenwoordigen.'

Volgens Kramer is het met beide voorstellen zo, dat de RAWB niet de behoefte heeft om 'er iets bij te maken'. De bedoeling is uitsluitend om betere condities te geven aan onderzoek dat dat nodig heeft. De genoemde ministeriële nota geeft hem hoop, al hebben eerdere pogingen van de overheid om tot financiële bescherming van hoogwaardig onderzoek te komen geen optimaal effect gehad.

Kramer: 'Zeker, de voorwaardelijke financiering heeft wel wat teweeg gebracht op het gebied van het uitsellecteren van onderzoekskwaliteit. Maar de VF heeft er niet toe geleid dat de universiteiten onderling taken zijn gaan uitwisselen en dat geldstromen omgebogen zijn. Wij vinden het juist nodig dat er een dergelijke reallocatie op gang komt en er concentraten ontstaan waar het echte grensverleggende onderzoek gedaan wordt en waar de onderzoeker wordt opgeleid.'

Jos Dohmen/HOP

Het gebouw van Worldneth aan de Bredestraat

Taleninstituut Worldneth krijgt commerciële basis

De universiteit is bezig om samen met de RHOTV (de Rijkshogeschool, Opleiding Tolk-Vertaler) een taleninstituut op te zetten dat grotendeels op commerciële grondslag gaat werken. Het instituut, dat de naam Worldneth heeft gekregen, wordt de exclusieve leverancier van al het vreemde talenonderwijs binnen de universiteit en moet daarnaast de klandizie zien te trekken van andere afnemers. Gedacht wordt aan het bedrijfsleven, overheidsinstanties en andere onderwijsinstellingen.

De joint venture van de universiteit en de vertalersopleiding wordt ondergebracht in de stichting Worldneth, die in het stadium van oprichting verkeert. In de rolverdeling speelt de universiteit hoofdzakelijk voor klant, terwijl de verlatersopleiding optreedt als leverancier van taaldocenten. Wanneer voor een cursus gespecialiseerde kennis, bijvoorbeeld op medisch of economisch gebied, nodig is, spelen universitaire docenten een actieve rol. De eventuele winst die met een dergelijke cursus wordt gemaakt, wordt verdeeld over de twee partijen naar rato van hun inbreng. De diensten, die zij voor elkaar verrichten, worden tegen kostprijs geleverd.

De universiteit en de RHOTV hebben in juni een overeenkomst getekend om Worldneth nog voor het einde jaar operationeel te maken. Bestaande activiteiten van de vertalersopleiding binnen de universiteit zijn al onder de dekmantel van de stichting in oprichting gebracht. Worldneth heeft ook al een directeur, drs. Helmuth van Berlo, die nog gedeeltelijk als lector Nederlands is verbonden aan de RWTH in Aken. Ook is een voorlopig bestuur benoemd, dat de oprichting van de stichting moet voorbereiden. In dat bestuur zitten twee vertegenwoordigers van de universiteit en twee van de vertalersopleiding. Het instituut wordt gehuisvest in het voormalige pand van de Rijksaccountantsdienst aan de Bredestraat.

Volgens de samenwerkingsovereenkomst krijgt Worldneth zes maanden de tijd om te bewijzen dat het instituut levensvatbaar is. Binnen die periode kan ieder van beide partijen besluiten eruit te stappen, wat de ander niet hoeft te beletten om zoek te gaan naar een nieuwe partner. Voor de financiering heeft de universiteit vier ton voor de eerste drie jaar toegezegd. Dat bedrag was al gereserveerd in het Profileringsfonds, dat bedoeld is om nieuwe opleidingen, die het profiel van de universiteit kunnen versterken, een eind op weg te helpen. Verder lijkt Worldneth te kunnen rekenen op aanzienlijke overheids subsidies.

De gemeente Maastricht heeft al drie ton garantiesubsidie toegezegd en de provincie Limburg doet haar best om een subsidieaanvraag van 1,6 miljoen te honoreren. Gedeputeerde Staten willen de helft zelf op tafel leggen, als het ministerie van Onderwijs de andere helft geeft. Volgens een mededeling van GS heeft het ministerie zich onder bepaalde voorwaarden bereid verklaard aan dat verzoek te voldoen.

Van twijfels over het slagen van het Worldneth is noch bij de bedenker van het initiatief, RHOTV-voorzitter drs. Wim Welsing, noch bij de kersverse directeur Helmuth van Berlo iets te bespeuren. Welsing rekent voor dat het instituut al bij voorbaat verzekerd is van een aanzienlijke klantenkring, die de RL beloofd heeft te leveren: 'De universiteit neemt nu al ieder jaar voor 340.000 gulden aan cursussen van ons af. Die omzet is goed voor ruim drie formatieplaatsen, terwijl we voorlopig tien formatieplaatsen mikken'. En Van Berlo heeft al de eerste klanten van buiten te pakken: een groep ambtenaren van de provincie Limburg, die de Franse taal beter willen beheersen en een groep ambtenaren van de gemeente Maastricht, die Engels komen leren. Ook zijn (bijna voormalige) werkgever, de RWTH in Aken, heeft al een cursus Nederlands voor ingenieurs besteld.

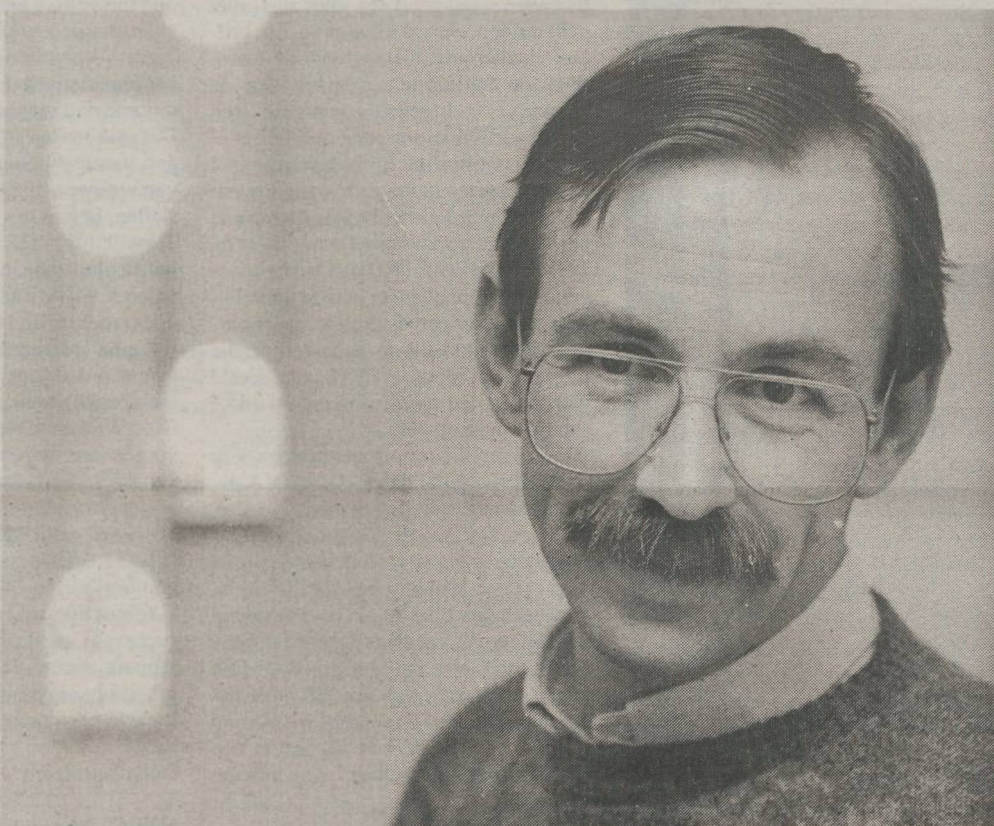
Op 12 december gaat Van Berlo praten met de faculteiten over de talencursussen die hij hen kan bieden. Als het aan hem ligt, kan een student niet genoeg aan zijn talenkennis doen: 'Het mag niet zomaar om een opfriscursusje gaan, als het mij ligt komt er een taalcomponent in ieder blok, gedurende de hele studie. Op die manier kun je een serieuze aantekening op je doctoraal diploma krijgen. Als je bij een sollicitatie zegt dat je een cursus Engels of Frans hebt gevolgd, maakt dat weinig indruk, maar als je kunt aantonen dat je een discussie op niveau kunt voeren over je vak met een Franse of Duitse collega, dat maakt pas indruk'.

Jacques Herraets

Samenwerking tussen medische faculteit en regionale huisartspraktijken heeft optimale grens bereikt

"FACULTEIT HEEFT NIET GENOEG AANDACHT VOOR VERBETERING VAN PATIENTENZORG"

Zestig procent van alle huisartsen in de regio onderhoudt meer of minder intensieve banden met de medische faculteit. Door de omvang van dit netwerk loopt de RL landelijk gezien voorop bij de academisering van huisartspraktijken. Het belang voor de universiteit is evident: patiënt-gegevens vormen de basis voor wetenschappelijk onderzoek en studenten kunnen bij de huisarts praktijkervaring opdoen. Maar in hoeverre profiteren de praktijken zelf van hun banden met de universitaire wereld? En wat betekent de academisering voor de dagelijkse praktijk van de huisarts?

Huisarts Paul Stalenoef van het Gezondheidscentrum Dr. Van Kleef (foto Franco Gori)

De academisering van ziekenhuizen ging gepaard met het uitkopen van de reeds zittende specialisten. Vergelijkbare plannen bij het academiseren van huisartspraktijken werden in Maastricht al vroeg opgegeven. Huisartsen en ziekenfondsen koesterden grote bezwaren tegen het uitkopen van praktijken, omdat daarmee de continuïteit van de patiëntenzorg in gevaar zou komen. Met het beschikbare geld konden bovendien maar twee of drie praktijken worden betaald, wat wel sterk afweek van het geplande uitgebreide netwerk. René Kocken van het Coördinatiebureau Eerste Lijn is achteraf heel gelukkig met het besluit om de relaties tussen RL en huisartsen in de regio te beperken:

"Bij de Vrije Universiteit in Amsterdam en aan de Groningse universiteit streven we wel naar het opkopen van praktijken. Dat leidt tot organisatorische besnoeiingen, waardoor de inhoudelijke samenwerking daar heel moeilijk van de grond komt."

CEL

Het bijna twee jaar geleden opgerichte Coördinatiebureau Eerste Lijn (CEL) speelt een belangrijke organisatorische rol in het academiseringsproces. CEL fungeert als facultair aanspreekpunt voor de huisartsen en reguleert hun contacten met de diverse vakgroepen.

Kocken: "Vroeger bedacht elke vakgroep extramurale projecten en ging daarmee zelf de boer op. Nu zorgt CEL voor de

inhoudelijke afstemming. We koppelen bijvoorbeeld vergelijkbare vraagstellingen: als je onderzoek doet naar voorlichting of diagnostiek bij diabetes stel je immers deels dezelfde vragen. Wij kunnen ook beslissen om een project niet te starten, als de praktijken al 'vol' zitten."

De medische faculteit heeft inmiddels geregeld contact met ongeveer driehonderd huisartsen in Limburg en zuid-oost Brabant. En een van de eerste overeenkomsten werd met een Belgische groep afgesloten. De aard van de relaties tussen RL en huisartsen varieert: sommige huisartsen werken uitsluitend mee aan de Oriëntatie Eerste Lijn (OEL), waarbij eerstejaars studenten twee dagen meelopen in hun praktijk; anderen ontvangen daarnaast studenten voor het Praktisch Medisch Onderwijs in het vijfde studiejaar (PMO-H). Een dertigtal praktijken is formeel geacademiseerd en krijgt in dat kader een vergoeding uit het Vernieuwingsfonds. Deze praktijken werken intensief mee aan onderwijs, onderzoek en registratie van patiënt-gegevens. De betrokken huisartsen hebben een gedeeltelijke aanstelling bij de universiteit.

Volgens Kocken heeft het netwerk de optimaal haalbare grens bereikt. "Met zestig procent hebben we landelijk gezien veruit de hoogste samenwerkingsgraad. Sommige artsen wensen nu eenmaal geen studenten in hun praktijk, omdat ze niet op de vingers gekeken willen worden. Bovendien word je van samenwerken met de universiteit niet

rijk, dus je moet het écht leuk vinden. Ik geloof dat we nu moeten werken aan de inhoudelijke verbetering van de contacten."

Verbouwing

De eerste overeenkomsten dateren uit 1987, toen acht groepspraktijken 'academiseerden'. Een van die praktijken was het gezondheidscentrum Dr. van Kleef, in de gelijknamige straat grenzend aan het faculteitsbureau van de medische faculteit. De drie huisartsen van het centrum hebben ieder tevens 0,3 fte. aanstelling bij de vakgroep Huisartsgeneeskunde. Behalve hun salaris ontvangen ze een onkostenvergoeding van in totaal achttienduizend gulden. Dr. Paul Stalenoef is al sinds 1975 gedeeltelijk in dienst van de medische faculteit, waar hij aanvankelijk "alle denkbare onderwijstaken" heeft vervuld. Door de academisering werden zijn activiteiten verplaatst naar de praktijk zelf. Hij noemt de academisering "een enorme verrijking in het kader van de Oriëntatie Eerste Lijn en drie vijfdejaars die hun co-schappen (PMO-H) lopen. De praktijk participeert verder in het zogenaamde adoptiemodel, waarbij studenten in het tweede jaar 'geadopteerd' worden door een huisarts,

die hen in contact brengt met een (probleem)gezin. De bijna permanente aanwezigheid van studenten heeft inmiddels een verbouwing van het pand noodzakelijk gemaakt, die goeddeels wordt betaald door de medische faculteit. Mijn gesprek met Stalenoef moet wegens luidruchtig boor- en breekwerk verplaatst worden van zijn spreekkamer op de begane grond naar de rustiger vergaderkamer op de eerste verdieping. Vanuit de wachtkamer zien de patiënten de nieuwbouw dagelijks groeien. Straks beschikken de hospiterende studenten over hun eigen spreekkamer, zodat niet altijd één van de artsen zijn kamer moet vrijmaken. Er wordt bovendien een ruimere behandelkamer gebouwd, waarin plaats genoeg is voor arts én student.

Belasten

Het wetenschappelijk onderzoek aan de medische faculteit kreeg een belangrijke impuls door het Registratienet Huisartsen (RHN), dat vorig jaar operationeel werd. In een twaalfstal geacademiseerde praktijken - waaronder het Dr. van Kleef-centrum - wordt middels het RHN van alle patiënten gegevens verzameld over geslacht, geboortedatum, beroep en sociale laag. Die gegevens worden gekoppeld aan een probleemlijst, waarbij een belangrijk probleem wordt voorzien van een code. De anoniem gemaakte informatie wordt doorgesluist naar de centrale 'database' bij MEMIC (Medisch en Maatschappelijk Informatiecentrum). Inmiddels zijn daar ongeveer vijftienduizend mensen 'ingevoerd' en eind 1990 moeten dat er tachtigduizend zijn, het totale bestand van de registrerende praktijken.

Voor de praktijkvoering van de huisarts biedt het RHN evenzeer belangrijke voordelen. Het systeem omvat namelijk een software-programma waarmee patiëntkaarten kunnen worden aangemaakt en waarmee de administratie van de praktijk volledig kan worden geautomatiseerd. Het RHN is volgens Stalenoef tijdsbesparend, maar heeft bovendien een aantal indirecte voordelen.

"Het systeem dwingt je om heel kritisch en nauwkeurig te werken, want jouw gegevens worden weer gebruikt voor onderzoek. Zelf krijg je de mogelijkheid om op populatienivo naar je praktijk te kijken. Wij hebben relatief veel bejaarde patiënten, omdat die sterk vertegenwoordigd zijn in deze parochie. Met de gecodeerde probleemlijst kunnen we nu bijvoorbeeld met een simpele procedure nagaan hoeveel vijfenzestig-plussers diabetes hebben. Die informatie kan weer leiden tot het stellen van bepaalde onderzoeksvragen of tot het gericht geven van voorlichting. Je kunt zo op specifieke terreinen je deskundigheid vergroten, wat mij erg veel voldoening geeft."

Tegen Stalenoefs verwachting in koesteren patiënten weinig wantrouwen tegen het gebruik van hun gegevens voor onderzoek.

"We hadden zelf nogal wat klachten verwacht toen we met het registratienetwerk begonnen. Maar de meeste mensen blijken daarin erg soepel; tot dusverre heeft één patiënt geweigerd mee te werken. De meesten vinden het juist heel positief dat 'de dokter met z'n tijd meegaat'. Er zijn méér mensen die bezwaren hebben tegen de aanwezigheid van studenten in de praktijk."

Stalenoef benadrukt dat een geacademiseerde praktijk ervoor moet waken patiënten niet te overvragen.

"Als een bepaald ziektebeeld maar een of twee keer in ons bestand voorkomt, moet je die mensen niet telkens bellen om te vragen of weer eens een student mag langkomen. En als iemand net aan

een bepaald onderzoek heeft meegevoerd, moet je die persoon niet een maand later weer voor een ander onderzoek lastigvallen. Dat soort zaken houden we scherp in de gaten."

Amputatie

In de onlangs verschenen nota 'Academisering van de Eerste Lijn' wordt benadrukt dat het proces van academisering het belang van universiteit én huisartsen moet dienen. Kwalitatieve verbetering van de zorgverlening door huisartsen met hulp van de universiteit geldt daarbij als een principiële doelstelling. Toch is juist dit aspect volgens Stalenoef tot dusverre nauwelijks uit de verf gekomen:

"Ons contact met de universiteit omvat eigenlijk drie zuilen. Onze bijdrage aan onderwijs en onderzoek is vooral dienstverlenend. Bij de derde zuil - het ontwikkelen van de gezondheidszorg - gaat de beweging juist andersom. Voor ons is dat element net heel aantrekkelijk en als dat niet van de grond komt zie ik dat toch als een soort amputatie: je hebt een stoel met drie poten, waarvan er één wordt weggezaagd. De faculteit zou met know-how en eventueel geld initiatieven in de gezondheidszorg moeten ontwikkelen. Er is bijvoorbeeld ooit een project geweest, waarbij wekelijks een medisch specialist werd uitgenodigd om in een proefpraktijk met arts en patiënt bepaalde klachten door te nemen. Op die manier werd doorverwijzing vaak overbodig. Dat soort initiatieven vind ik innovatief, maar het project is niet voortgezet omdat er geen geld voor was. In dit centrum zitten we samen met het maatschappelijk werk en de wijkverpleging. Het lijkt mij heel zinvol om vanuit de faculteit iemand toegewezen te krijgen voor deskundige teambegeleiding. Want als je goede gezondheidszorg wilt ontwikkelen, moet je óók naar de andere disciplines in de eerste lijn kijken."

Professor dr. Harry Crebolder, eerste-lijns coördinator en huisarts, stelt dat de faculteit "een beoordelingsfout" heeft gemaakt door te praten over academisering van de eerste lijn.

"Dat heeft tot Babylonische spraakverwarring geleid, want organisaties als het maatschappelijk werk en de kruisverenigingen dachten dat ze óók geld kregen, wilden een graantje meepikken. Terwijl de faculteit eigenlijk huisartsgeneeskunde wilde academiseren, met alleen een uitstraling naar de eerste lijn."

De vakgroep Huisartsgeneeskunde in Maastricht werkt inmiddels met haar pendant aan de Nijmeegse universiteit aan het opzetten van een interuniversitaire werkgroep kwaliteitsbevordering in de eerste lijn.

Crebolder: "En verder proberen we door onze contacten met huisartsen vragen uit het veld voortdurend te vertalen in onderwijs- en onderzoeksvragen. Op die manier is bijvoorbeeld een programma rond het thema 'thuiszorg voor chronisch zieke bejaarden' tot stand gekomen. We vragen géén apart geld voor het verbeteren van de gezondheidszorg, maar alle onderwijs en onderzoek moet wel rechtstreeks daarmee verband houden. Gelijkwaardigheid en wederkerigheid krijgt wat mij betreft in de toekomst steeds meer nadruk, maar de vaststelling dat de academisering nadrukkelijk moet bijdragen aan een betere patiëntenzorg ondervindt inderdaad nog veel weerstand binnen de faculteit."

Emely Nobis

Economisch-technologisch instituut MERIT maakt vliegende start

SOETE KRIJGT AL ZIJN KOEKJES GEBAKKEN

Onderzoeksinstituten binnen of vlakbij de universiteit, dat is de trend, en liefst hele goede. Die mogen zich dan 'excellent' noemen en hun glans laten afstralen op de moederinstelling. Het Maastricht Economic Research Institute on Innovation and Technology (MERIT) is zo'n instituut, of is bedoeld het te worden. Reden om eens met Prof. dr. Luc Soete, directeur van MERIT, te praten over de stand van zaken na 2 jaar. Hij blijkt een ambitieuze wetenschapper voor wie de Nederlandse entourage geen prikkel is.

Technologische vernieuwing - en de verspreiding en toepassing daarvan - werd lange tijd door wetenschappers gezien als een factor die buiten hun blikveld lag. Ook economen camouflerden hun gebrek aan inzicht in de betekenis van technologische innovatie door het fenomeen maar als manna uit de hemel te beschouwen. Onbegrepen, maar handig. De lopende band als verlosser van buiten om de productiviteit op te kunnen voeren.

Critici noemen deze kennislacune een black box. En MERIT wil die openbreken door technologische verandering te bestuderen in een brede sociale, beleidsmatige en economische context. Een centre of excellence wil men worden, op een nog vrijwel onontgonnen terrein. Voorwaar geen geringe pretentie.

Waarom werd MERIT opgericht als onderzoeksinstituut van de faculteit en niet als een zelfstandig lichaam? Soete legt uit dat de technologische innovatie van begin af aan als een van de hoofdaandachtsgebieden werd gebrandmerkt binnen de faculteit. De universitaire structuur legde echter nogal wat beperkingen op aan de groep mensen die een onderzoeksprogramma wilde ontwikkelen. Soete noemt hier de academische vrijheid en onderwijsverplichtingen als negatieve aspecten. Daarnaast werd de matrix-opbouw van de faculteit als een belemmering gezien: aandachtsvelden worden er snel door uitgehold. Daarmee suggereert Soete dat de matrix-gedachte de wetenschappelijke creativiteit afremt, iets wat opmerkelijk genoeg in strijd zou zijn met de bedoeling ervan. Toen heeft hij in 1986 maar het ideeetje geopperd om dat groepje geïnteresseerden een nieuwe structuur te bieden met een dubbel doel: een programma te kunnen ontwikkelen en om middelen te kunnen inbrengen, "en dat is merkwaardig genoeg heel snel gelukt". MERIT moet een integratie verzekeren tussen eerste, tweede en derde geldstroom, en een houvast aanreiken voor mensen die als hoofdinteresse de technologie hebben. Daarmee overstijgt MERIT de faculteitsgrenzen. Met name de vakgroepen wiskunde en wijsbegeerte bij de algemene wetenschappers leveren substantiële bijdragen.

Europees imago

De initiatiefnemers wilden een ander imago dan dat van een economische faculteit. Ze wilden zich anders kunnen presenteren met het oog op het verwerven van additionele middelen, en om naar buiten toe (Europa) enige faam op te bouwen. Voor dat laatste is het weer belangrijk om aan de universiteit verbonden te zijn. Als zelfstandig instituut zou vergelijking dreigen met consultancy-bureaus en andere onderzoeksboeren.

MERIT startte op een beschermd aandachtsgebied van de economische faculteit. Het Voorwaardelijke Financieringsprogramma was de inhoudelijke basis voor het instituut. Een facultaire onder-

Soete: 'Als Belg ken ik Nederland niet zo goed, maar ik vind een technologiebeleid voor zo'n klein land ook eigenlijk niet zo interessant' (foto Franco Gori)

steuning werd erdoor verzekerd, en men had meteen zo'n 10 mensen om de markt op te gaan om contract-onderzoek aan te trekken. Thans lopen er 7 onderzoeksprogramma's die allemaal een facultaire input hebben (mensen met een vaste aanstelling). Verder werken daar AIO's van MERIT en van de faculteit aan mee, en mensen die een specifiek contract voor het project hebben.

Handen en voeten

Hoe zou Soete de relatie van zijn instituut met de faculteit willen typeren? "Zonder meer goed. Maar het VF-programma stond ook al in de startblokken voordat MERIT ter sprake kwam. MERIT is een gewoon facultair onderzoeksinstituut met daarbij een stichting. Alle controle-organen van de faculteit zijn vertegenwoordigd in het stichtingsbestuur. Zo beoordeelt de faculteitsraad het programma om de 5 jaar en is er controle op het personeelsbeleid. We zijn dus enerzijds met handen en voeten gebonden aan de faculteit, anderzijds hebben we de vrijheid om in die 5 jaar het goedgekeurde programma verder in te vullen. Dat betekent in wetenschappelijk opzicht een grote flexibiliteit en relatief veel mogelijkheden voor de directeur."

Soete is naast directeur van MERIT gewoon hoogleraar internationale economie en ook nog eens voorzitter van de

facultaire wetenschapscommissie. Over die laatste pet heeft hij opmerkelijke ideeën: "Dat voorzitterschap, ach, dat is een administratieve job bij een commissie die slechts adviseert. En ik zal bijvoorbeeld nooit proberen om MERIT gebruik te laten maken van facultaire middelen voor seminars en gastdocenten. Het is beslist niet opgericht om middelen aan de faculteit te onttrekken. We zoeken altijd naar additionele middelen, al zetten we ons natuurlijk ook in om AIO's aan te stellen uit de middelen voor de AIO-'pool'. Problemen zijn er nog nooit geweest. Je kunt stellen dat het om complementaire activiteiten gaat." Gelet op de competitie om de derde geldstroom, hoe zit het dan met MERIT's belangen ten opzichte van die van de faculteit? Soete: "We draaien vooralsnog hoofdzakelijk op eerste geldstroom en middelen van de provincie. Dat laatste zou ik geen derde geldstroom willen noemen omdat dat geld ingezet wordt ter versterking van het instituut en verdere invulling van het VF-programma. Nu kijken we uit naar de financiering voor na 1992. We willen te allen tijde vasthouden aan onderzoek met een streng wetenschappelijk karakter, en dus niet de concurrentie aangaan met allerlei adviesbureaus."

Is er consensus over wat een juiste verhouding tussen contract-research en de rest zou moeten zijn?

"Ja, we denken dat contract-research nooit meer dan 50% mag bedragen. Maar ja, je zit daar wel met een definitieprobleem. Zo is er het technologie, arbeid & organisatie-project, ter waarde van 2,6 miljoen gulden over 5 jaar. Als je dat derde geldstroom wilt noemen komt thans het aandeel al meer in de richting van 40%. Ik ben geneigd dergelijk werk geen contract-research te noemen. De bevindingen zijn immers niet voor een of andere klant die er iets slims mee moet doen. Zo van 'analyseer ons Research & Development lab en bepaal de output-waarde'. Onze projecten worden ondersteund door organisaties die ook interesse hebben in nieuwe wetenschappelijke inzichten op het gebied van de sociotechniek en de interactie tussen technologie en arbeid."

Geluk

Soete is tevreden met de resultaten van de strategie om gevestigde wetenschappers en coryfeeën aan te trekken. Binnen zeer korte tijd is dat gelukt, en dat leverde hem een vliegende start op. "Chris Freeman stapte juist op bij een vergelijkbaar instituut in Sussex, en met een Engels pensioen valt, gelukkig voor ons, niet veel te doen. Gerald Silverberg, een briljant denker die niet gehinderd wordt door de traditionele grenzen van de economie, had toevallig interesse. Ben Dankbaar wilde om persoonlijke redenen weg uit Berlijn. En zo kwam er snel een complementaire club waar we om strategische redenen John Hagedoorn van het Studiecentrum voor Technologie en Beleid (STB) van TNO aan hebben toegevoegd. Voor alle vier was de universitaire structuur een essentiële voorwaarde." Men mikt dus op medewerkers die intellectueel door MERIT geprikkeld worden en niet op mensen die op dikke salarissen afkomen. Als welkome bijkomstigheid namen deze mensen veel publicabel materiaal mee, en iets soortgelijks gold voor de facultaire input. Dat kwam dus mooi van pas voor het eerste jaarverslag. Het lopende jaar zal een realistischer beeld van de wetenschappelijke output te zien geven, zegt Soete. Al met al is er sprake van een goede start met mensen die door hun naam en faam een vliegwielfunctie garanderen. Puur geluk, volgens Soete, want hij zou niet weten hoe hij zoiets een tweede keer voor elkaar zou moeten krijgen.

Vruchtbare akker

Bij de oprichting heeft Soete nog geopperd om MERIT te laten integreren met het STB. Het TNO-bestuur wilde dat niet. Men dacht dat TNO het zich niet kon permitteren om geen eigen onderzoeksinstituut op het gebied van technologiebeleid te hebben. Soete vond dat jammer. De combinatie van empirisch en theorievormend onderzoek (MERIT) samen met het beleidsgerichte research voor de korte termijn (STB) leek hem zeer interessant. Tegenwoordig denkt hij er anders over: eigenlijk is het wel best dat het nooit tot integratie gekomen is. "STB zit tot over de oren in het werk, en wij groeien eigenlijk te snel." Kennelijk is hij bang dat in zo'n ontstuijme groei de STB-aanpak MERIT had kunnen overvleugelen. Dat bepaalt tevens het huidige dilemma: kort-lopend onderzoek met tijdelijke aanstellingen, of juist heel selectief te werk gaan en alleen wetenschappelijk erg interessante zaken er uit vissen. Waar die gebieden in elkaar overlopen komt men in het vaarwater van STB. "We zijn regelrechte concurrenten bij de EG met een voorstel om de sociale implicaties van informatietechnologieën te gaan onderzoeken." Volgens Soete geeft dat echter geen problemen. Het betreft hier onmiskenbaar visrijke wateren.

Evolutionaire benadering

MERIT wil met name bijdragen aan de ontwikkeling van een evolutionaire benadering die veel weg heeft van de

manier waarop biologen kijken naar veranderingsprocessen en mutaties. Bij MERIT kijkt men echter naar economische actoren: bedrijven en sectoren. Veranderingen, en meer bepaald specifieke verschillen in veranderingen zijn de essentiële studie-objecten, terwijl traditionele economen eerder geneigd zijn te kijken naar globale veranderingen.

Daarnaast wordt gesleuteld aan een methodologische benadering waarin het er om gaat technologische innovatie te meten en om te kijken hoe technologie wordt ingebouwd in een traditioneel productieproces. Een derde item is de speltheoretische benadering: daarin wordt gekeken hoe de ene economische actor reageert op de ander.

Een en ander veronderstelt de mogelijkheid tot interdisciplinaire samenwerking. Economische deelgebieden zoals de bedrijfseconomie, waar men zich al langer openstelt voor de inbreng vanuit de psychologie en sociologie, worden ingezet voor het ontwikkelen van visies over organisatie-aspecten in industriële arbeidsverhoudingen en werk-attitudes. Binnenkort start er een AIO-project over de impact van technologische innovatie op vrouwelijke arbeid. Mogelijke emancipatie-aspecten komen dan aan de orde. Soete: "We willen echter niet ingaan op het feministisch debat in hoeverre technologie nou mannelijk of vrouwelijk is. Dat gaat ons te ver. Daar waar toepassing van technologie leiden tot uitstoot van vrouwen of nieuwe opleidingseisen stellen, begint ons studiegebied." Terwijl bij STB de sociologische en politicologische invalshoeken vaak prevaleren wil MERIT zich profileren als onderzoeksinstituut van wetenschappelijk geïnteresseerde economen. Dat betekent dus dat er in principe geen beleidsgericht advieswerk wordt aangenomen. Waar men wel gretig op ingaat zijn vragen om zogeheten pre-advies, bijvoorbeeld ten behoeve van de nota technologiebeleid van de Wetenschappelijke Raad voor de Regering (WRR). MERIT selecteert de voorgelegde vragen op wetenschappelijke diepgang. Uiteindelijk lijkt deze strategie heel succesvol, zoals blijkt uit het HOOP-rapport, waarin voor MERIT een plaats is bedacht om een visie op milieutechnologie te gaan ontwikkelen.

Onheilsprofeten

MERIT beweegt zich dan wel op een onderzoeksterrein met een fundamenteel karakter, toch is dat ook het gebied van de actuele politiek. Soete voorspelt nogal wat problemen na '92 met betrekking tot benodigde kwalificaties op de dan nieuwe arbeidsmarkt. Concrete beleidsaanbevelingen doet men echter niet. Als hij kijkt naar het Nederlandse technologiebeleid, dat in de portefeuille van de minister van economische zaken is verengd tot een industrie-politiek voor de korte termijn, krommen dan niet de wetenschappelijke tenen en groeit dan niet de neiging om ook ongevraagd een mening naar voren te brengen over maatschappelijke gevolgen en lange termijn-effecten voor de economie? Soete: "Ach, als Belg ken ik Nederland niet zo goed, maar ik vind een technologiebeleid voor zo'n klein land ook eigenlijk niet zo interessant. Bovendien zijn verschuivingen waarschijnlijk slecht marginaal mogelijk. De politieke krachten hebben de kaarten al lang geschud. Van wie verwacht hij dan wel belangwekkende gezichtspunten, slimme onderzoeksvragen en een welwillend oordeel? "De problemen waar we ons mee geconfronteerd zien manifesteren zich op wereldschaal. Ik kan dan de EG, de OESO en de Verenigde Naties noemen. Noord-Zuid verhoudingen en, vooral ook na de recente weken, Oost-West relaties zijn bepalend voor het perspectief van doof MERIT aan te reiken inzichten."

Paul Thewissen

Dat van Org: werl ge v oper ter v tie g sche De dat c blijf mie. 'hun nolo hede daar OES en i esse

Opl: een luidt conf tijd bele prak een van v de s

N

Het i mule ingel lever verai nent n en ces, bedr 'we e wort bij d ding Doo De g relat in on een c pro tie ei we n zen, l (de i nomi king lever doek die v kelij verai Volg

Minister breekt op OESO-conferentie lans voor economische samenwerking en ontwikkeling

RITZEN WIL MEER GELD VOOR VOLWASSENENEDUCATIE

De bijscholing van volwassenen is een van de belangrijkste factoren -zo niet de allerbelangrijkste- in de sociale en economische ontwikkeling. De opleidingsmarkt voor volwassenen zal daarom beter moeten gaan functioneren dan nu het geval is. Er zal meer geld moeten komen voor volwasseneneducatie, maar vooral zal de deelname eraan omhoog moeten.

Dat zei dr.ir. J. Ritzen bij de afsluiting van een driedaagse conferentie van de Organisatie voor economische samenwerking en ontwikkeling (OESO) vorige week in Utrecht. Het was het eerste openbare optreden van Ritzen als minister van onderwijs. De OESO-conferentie ging over de eisen die de technologische ontwikkeling aan het onderwijs stelt. De organisatie vindt het zorgwekkend dat de werkloosheid in de lidstaten hoog blijft ondanks een aantrekkende economie. Dat is het gevolg van onvoldoende 'human resources development': de technologie is aanwezig, maar tot op het heden is het niet gelukt menskracht daarop efficiënt in te zetten. Volgens de OESO zijn wijzigingen in de structuur en inhoud van het onderwijs hiervoor essentieel.

Oplossingen moeten worden gezocht in een stelsel van 'levenslang leren', zo luidt de belangrijkste conclusie van de conferentie. Men vindt het de hoogste tijd dat de lidstaten daadwerkelijk een beleid ontwikkelen om deze gedachte in praktijk brengen. Het gaat dan niet alleen om de vormgeving van het stelsel van volwasseneneducatie, maar ook over de structuur en inhoud van de initiële

opleidingen waarop zo'n stelsel moet aansluiten.

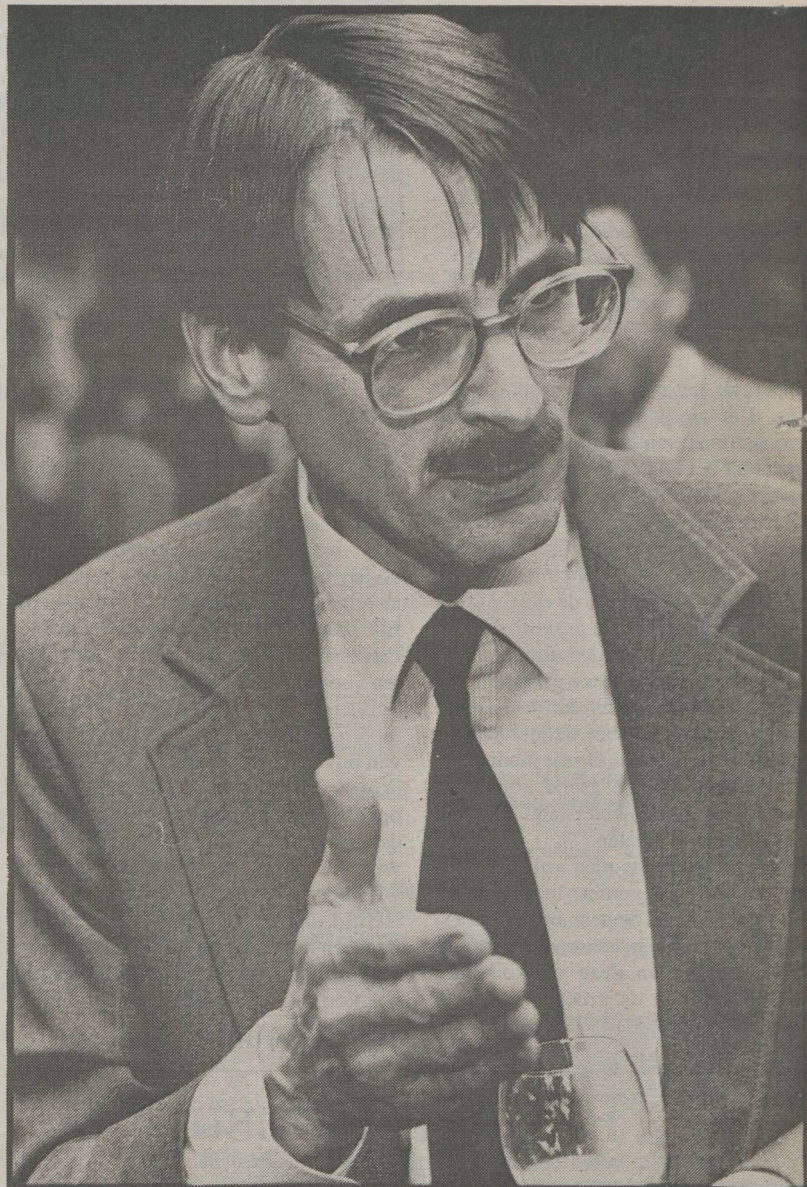
In de lidstaten van de OESO doet zich een forse toename voor in de particuliere markt van om-, her- en bijscholing, maar het initiële onderwijs -dat onder verantwoordelijkheid van de overheden valt- is in grote trekken stabiel gebleven. De OESO pleit voor een betere coördinatie tussen overheid en particuliere sector. Dat zou bijvoorbeeld kunnen leiden tot de gezamenlijke vaststelling van een kerncurriculum, op basis waarvan levenslang leren mogelijk wordt. De particuliere sector zal de om-, her- en bijscholingsprogramma's in eerste instantie aanbieden aan degenen die daarvoor het meest geschikt lijken. De overheid heeft de taak om groepen die bij deze trainingsprogramma's buiten de boot vallen -waaronder in de eerste plaats de werklozen- om te scholen.

De Rotterdamse hoogleraar bestuurskunde prof.dr. R.J. In 't Veld, tevens vice-voorzitter van de onderwijscommissie van de OESO, waagde zich aan een voorstelling van de verdere ontwikkeling van deze 'arbeidsdeling' tussen publieke en private sector. Volgens hem zal er in de toekomst voor de universiteiten geen rol meer zijn weggelegd voor train-

ning in sociale vaardigheden. Gespecialiseerde, particuliere opleidingsinstellingen zouden daarvoor beter zijn toegerust. De universiteiten zullen zich volgens In 't Veld vooral gaan toeleggen op het aanleren van hoogwaardige wetenschappelijke en technische vaardigheden. Op dat terrein moeten zij een positie herwinnen als voornaamste leverancier.

Het middelbaar en hoger beroepsonderwijs zal zich een belangrijk aandeel moeten verwerven in de onderwijsmarkt voor post- initiële training, aldus de hoogleraar. De interne opleidingsinstellingen van het bedrijfsleven zouden daaraan complementair kunnen zijn. Volgens In 't Veld is het de taak van de overheid om binnen dit geheel te waken voor maatschappelijke verspilling en voor lacunes in het aanbod. Ook de bewaking van voortgang en kwaliteit van het stelsel is een overheidstaak, evenals het voorzien in algemene opleidingen waarmee voorkomen wordt dat minderheden buiten de boot vallen.

De financiering van het geheel moet zoveel mogelijk aan de markt worden overgelaten, vindt In 't Veld. Omvangrijke injecties van overheidsmiddelen in deze trainingsmarkt lijken hem riskant en onnodig. Op den duur zullen de voor-

Ritzen: overheid besteedt ten onrechte geld aan opleidingen die alleen aan bepaalde studenten of bedrijven ten goede komen (foto Bram de Hollander)

delen die het bedrijfsleven heeft bij de om-, her- en bijscholing van werknemers een overheidsbijdrage overbodig maken. Echter, tijdelijke financiële bemoeienis zal ook in de toekomst gerechtvaardigd zijn wat de genoemde specifieke overheidstaken betreft. Minister Ritzen is het erme eens dat de overheid hierin een beperkte, maar wel actieve rol heeft te spelen. Met behulp van 'incentives' kan de overheid een beter functionerende opleidingsmarkt

stimuleren, aldus de minister. Marktpartijen die zelf onvoldoende 'koopkracht' hebben zullen steun moeten ontvangen. Maar ook zal de overheid ervoor moeten zorgen dat een publieke discussie op gang komt over onderwijs en training en zal de markt de nodige informatie moeten krijgen om een passend aanbod tot stand te brengen.

Jos Dohmen/HOP

Noodzaak van 'levenslang leren' steeds meer erkend

Het idee dat het 'levenslang leren' gestimuleerd moet worden begint aardig ingeburgerd te raken. Maar hoe lang is levenslang? De snelle technologische veranderingen vragen om een permanente om-, her- en bijscholing van degenen die deelnemen aan het arbeidsproces, zo is de redenering. Overheid en bedrijfsleven willen graag geld in het 'wederkerend onderwijs' steken zolang we er in economisch opzicht beter van worden. Het leven houdt echter niet op bij de pensionering of vervroegde uitreding.

Door José Vaessen (HOP)
De gedachte dat onderwijs alleen voor relatief jonge mensen bestemd is, neemt in onze samenleving kennelijk nog steeds een dominante plaats in. Ook als er gesproken wordt over volwasseneneducatie en wederkerend onderwijs. De nieuwe minister van onderwijs, dr.ir. J. Ritzen, heeft kort geleden in zijn slotrede op een driedaagse conferentie van de OESO (de internationale organisatie voor economische ontwikkeling en samenwerking) een krachtig pleidooi voor het levenslang leren gehouden. Maar ook hij doelde in de eerste plaats op bijscholing die voor economisch actieven noodzakelijk is vanwege de technologische veranderingen.

Volgens prof.dr.J.Th. Snijders, emeritus

hoogleraar psychologie, is dat nu het cruciale punt: 'Het leven houdt toch niet op bij het pensioen of als je vijftig bent. Wat is dan het leven? Ouderdom is een belangrijke levensfase geworden. Doordat we langer leven en eerder uit de arbeid gezet worden brengen we bijna een derde deel van ons leven door na de arbeidsperiode. Oudere mensen blijken een behoefte te hebben aan nieuwe activiteiten die de moeite waard zijn. En dan hebben we het niet alleen over kaarten en breien.'

Snijders is een van de sprekers op een symposium over het Hoger Onderwijs voor Ouderen (HOVO) dat woensdag 29 november wordt gehouden aan de Erasmus Universiteit te Rotterdam onder de titel: 'Nooit ophouden met beginnen'. De organisatoren willen op die plaats onderstrepen dat er een grote behoefte aan hoger onderwijs bij ouderen bestaat. Naarmate het aantal ouderen stijgt wordt het belangrijker om het onderwijsaanbod aan te passen aan die behoefte. Maar Nederland is pas in de beginfase van de ontwikkeling van voorzieningen voor hoger onderwijs voor mensen die door hun leeftijd geen deel meer uit maken van het arbeidsbestel. Aan verschillende universiteiten worden HOVO-cursussen aangeboden, maar het is nog steeds een marginale aangelegenheid.

Hoger onderwijs voor ouderen is een noodzakelijke voorziening, meent Snijders. In de komende jaren zal de groep ouderen een steeds groter deel gaan uitmaken van de Nederlandse bevolking. De vergrijzing slaat toe, en de samenleving is verplicht het aan deze generatie mogelijk te maken om te studeren. 'Want ook oudere mensen willen nog wat van de wereld en van het leven leren. Ze zien zo'n cursus als een middel om meer inhoud te geven aan hun leven. Voor ouderen is de moderne maatschappij steeds ontoegankelijker aan het worden. Door onderwijs te volgen kunnen ze op de hoogte blijven van de nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen. Maar het is ook in het belang van de samenleving zelf om oudere mensen ook na hun pensioen hun plaats in de maatschappij te laten behouden.'

De belangstelling voor de cultuur en de sociale vakken, zoals filosofie, theologie en geschiedenis is dan ook groot. Voor de exacte vakken is er weinig of geen belangstelling. Dat is niet verwonderlijk, denkt Snijders, het betreft hier toch een generatie met een geringe vooropleiding. Er zitten overigens ook veel vrouwen bij die nooit een kans hebben gehad om te studeren en last hebben van het 'lege nest syndroom'. De leeftijdsgrens van de cursisten is met name door

de belangstelling van deze groep inmiddels verlaagd naar 50 jaar. Momenteel krijgt de organisatie van de HOVO-cursussen geen geld van de overheid. Men heeft wel een aanvraag ingediend voor subsidiëring als experiment, maar die is geweigerd. Totdat de overheid over de brug komt is de situatie niet erg rooskleurig. Snijders: 'We zitten nu in een stichting voor contract-onderwijs van de universiteit en die stichting moet geld opbrengen, winst maken. Dat doet ze niet. Bovendien horen we niet in die stichting, maar zolang het onderwijs voor ouderen nog niet in de wet staat, heb ik daar geen bezwaar tegen. De situatie waarin de HOVO nu werkt is voornamelijk gebaseerd op vrijwilligerswerk. De universiteit levert de lokalen en de docenten. Ze betalen de medewerkers op het niveau van de boekenbon. Verder betaalt de universiteit met pijn en moeite een half-time coördinator. Daar moeten we elk half jaar weer voor bedelen.' De HOVO-cursisten zelf betalen nu overigens 200 gulden voor een cursus, de boeken zijn daar niet bij opgeteld. Er zijn niet alleen mensen met grote pensioenen die een cursus volgen, de aowers horen er ook bij. Aan deze mensen met een laag inkomen wordt ook nog een korting gegeven van ongeveer 100 gulden. 'Het is een schande dat men dat

discriminatoire effect heeft ingevoerd dat studeren vanaf een bepaalde leeftijd zo veel duurder wordt,' zegt Snijders. De HOVO-cursussen die nu worden aangeboden haken in op de belangstelling van ouderen voor het studeren met kennis als doel. Men kan een werkgroep volgen en een afsluitend tentamen doen en bij voldoende resultaat een certificaat krijgen. Maar een tentamen is niet verplicht, alleen het volgen van de cursus kan ook. In tegenstelling tot de Open Universiteit kan men er dus geen graad mee halen. Dat streven de organisatoren van de HOVO-cursussen trouwens ook niet na.

Verder zijn er natuurlijk ook nog de volksuniversiteiten en de open scholen. Maar die werken vooral op het niveau van lezingen, de systematische studie is beperkt. Hoger onderwijs voor ouderen valt bovendien niet te vergelijken met de volwasseneneducatie, waar men de studie ziet als een gericht middel om verder te komen in de maatschappij. Het gaat ouderen om de inhoud van het leren zelf. Ouderen hebben vooral belangstelling voor korte cursussen en niet voor een hele studie, afgezien van het feit dat die veel geld kost.

De staat zou een bescheiden apparaat moeten bekostigen en het hoger onderwijs voor ouderen even gewoon gaan

vinden als het post-academisch onderwijs. Dat wordt immers ook als een normale taak van de universiteiten gezien. Met het HOVO zou het precies zo moeten gaan, vindt Snijders. 'Ik vind dat de overheid het aan universiteiten en hogescholen moet mogelijk maken een heel bescheiden bureau in te richten dat de zaak laat draaien. Als de overheid dat financiert kost het de instelling geen geld. Dat loopt niet in de miljoenen. Als je elke universiteit een ton geeft ben je al heel ver. Aangenomen dat de lopende kosten gewoon uit het budget van de universiteiten komen. Op die manier kan het allemaal van de grond komen en kunnen we onze achterstand met het buitenland iets inhalen.'

In het buitenland is men volgens Snijders al heel wat verder. In de meeste Europese landen bestaat hoger onderwijs voor ouderen in enige vorm. De eerste stappen in deze ontwikkeling werden gezet in de vroege jaren '70. Frankrijk heeft sinds 1973 zijn 'Univer-

sité du Troisième Age'. Aan de universiteit van het Westduitse Oldenburg bestaat een toehoorderschap voor ouderen, dat Snijders graag als voorbeeld noemt omdat het heel wat verder gaat dan het zomaar aanbieden van wat cursussen. Daar wordt kosteloos bemiddeld om oudere mensen de toegang tot het gewone hoger onderwijs makkelijk te maken. Elk jaar geeft een boekje uit waar alle cursussen en andere onderwijsactiviteiten voor ouderen in staan.

Snijders: 'Wat in Nederland eigenlijk moet gebeuren hoeft niet een exacte kopie van bijvoorbeeld Oldenburg te zijn. Als er maar een begin wordt gemaakt met het opheffen van barrières voor ouderen tot deelname aan het reguliere hoger onderwijs. Als iemand rechten of psychologie wil studeren en hij is boven een bepaalde leeftijd, dan moet hij niet een hoger maar juist een lager bedrag betalen. Net zoals hij korting krijgt bij het spoor, moet hij ook korting krijgen bij het onderwijs'.

José Vaessen (HOP)

Autorijschool Dorssers

doet het met garantie

Jawel, indien u de eerste keer niet slaagt voor het rijexamen, betaalt u de tweede keer niets. Door het houden van proefexamens wordt u optimaal voorbereid op uw examen. U betaalt slechts fl.35,- per rijles in VW golf. Tevens het adres voor uw motorrij-opleiding. Bel voor informatie 043- 616153.

LE BIRON

2e hands dames/kinderkleding

Annalaan 50 Maastricht, tel.470130
Di. t/m vr. 14-18 u. Zat. v. 12-16 u.

GRIEKSE EETHUIS

nellas

DE BETERE GRIEKSE SPECIALITEITEN

Menu's vanaf:
f 9,50 tot f 24,50

Gefrituurde visjes

Gegrilde makreel en forel

Geopend 17-22 uur
Dinsdags gesloten

Alex. Battalaan 61
Maastricht. Tel. 043-215358

Partner Consult

Adviesbureau voor partnerkeuze in Zuid-Nederland voor Acad., H.B.O. of vergelijkbaar ontwikkelingsniveau

U hebt het druk, fijne vrienden en interessante hobbies maar... u mist die ene vaste partner. U kiest niet voor toeval, wel voor doelgericht zoeken. Erkend door de RvT bij Relatievorming van WVC
Brochure: mw. Schiks 045-740088, postbus 443 Heerlen.

PROEFPERSONEN GEZOCHT

In de periode van januari t/m februari 1990 verricht het Instituut voor Geneesmiddelen, Veiligheid en Gedrag een onderzoek naar de specifieke werking van antihistaminicum. Wij hebben 20 vrouwelijke en mannelijke proefpersonen nodig in de leeftijd van 21 tot en met 40 jaar.

Deelnemers zullen na een medische keuring en een training 1 dag worden getest na inname van een medicament. De test bestaat uit enkele computeropdrachten. Na een week het medicament te hebben geslikt, worden de deelnemers opnieuw getest. De financiële vergoeding voor deelnemers bedraagt fl. 12,50 per testuur.

Voor informatie en opgave bel:
E. Vuurman, tel: 043-474591.

BOEKHANDEL SERVAAS STOPT ERMEE

de wetenschappelijke boekhandel SERVAAS gaat de deuren aan het Vrijthof sluiten.

Alle boeken moeten op korte termijn worden verkocht.

Het hele pand moet eind dit jaar leeg.

VANAF MORGEN WORDEN ALLE BOEKEN
(exclusief bestellingen, school- en studieboeken)
MET KORTINGEN VERKOCHT.

Wij starten deze week met **10 %** korting en elke week doen we er **5 %** bij.
(tot max. 50% korting in december)

DAAROM VANAF NU...

GAAN WEG MET

AL ONZE BOEKEN
(exclusief bestellingen, school- en studieboeken)

DEZE WEEK

40%

KORTING

BOEKHANDEL
SERVAAS

MAASTRICHT VRIJTHOF 29 TEL. 043 - 250054

Dienst Voorlichting

"Bulletin" wordt verzorgd door de Dienst Voorlichting. Kopij inleveren bij de redactrice van deze rubriek, Noortje van Putte, kamer 0010, Bouillonstraat 3, op speciale kopijbladen (bij haar verkrijgbaar). Kopij dient UITERLIJK VOOR VRIJDAG 12 UUR ingeleverd te worden voor de Observant die de donderdag daarop verschijnt. De Dienst Voorlichting behoudt zich het recht voor berichten in te korten, te wijzigen of niet meteen op te nemen. Externe berichten worden meestal niet opgenomen. Informatie: Noortje van Putte, tel. 887171.

Universiteit

Promotie drs. A. Schrijvers

Op 24 nov. promoveert drs. Schrijvers op het onderwerp:

'Alterations in membrane structure and metabolism in ischemic and reperfused myocardium'.

Promotores prof.dr. R. Reneman en prof.dr. G. van der Vusse.

Drs. Schrijvers heeft onderzoek verricht naar hartspiercel-beschadiging veroorzaakt door een tekort aan zuurstof (ischemie). Het onderzoek gaat in het bijzonder over het optreden van membraanveranderingen in de vorm van multi-lamellaire lipid-uitstulpingen. Het voorkomen van deze membraanveranderingen in geïsoleerde ischemische ratten- en konijnenharten is gekwantificeerd en vergeleken met andere metabole veranderingen die tevens optreden.

Drs. Schrijvers beschrijft het gebruik van tanninezuur als additief tijdens fixatie. Hierbij is (in een modelsysteem) gekeken naar de ultra-structurele preservatie van fosfolipiden. Verder bespreekt hij mogelijke effecten van deze fixatiemethode op de preservatie en/of inductie van de eerder beschreven membraanveranderingen in het ischemisch hartspierweefsel.

Drs. Ad Schrijvers is sinds kort werkzaam bij de afdeling Keel-, Neus- en Oorheelkunde van het Academisch VU Ziekenhuis.

Promotie drs. J. Tordoir

Op 30 nov. promoveert drs. J. Tordoir op het onderwerp:

'Noninvasive diagnostic studies of arteriovenous fistulas for hemodialysis'.

Promotor prof.dr. G. Kootstra.

Drs. Tordoir beschrijft nieuwe methodieken voor het onderzoek van arterioveneuze (AV) fistels, die in de onderarm zijn aangelegd voor hemodialyse. Deze zogenaamde AV fistels worden gebruikt om patiënten met slecht of niet functionerende nieren te kunnen behandelen d.m.v. spoeling (hemodialyse) met behulp van de kunstnier. Deze fistels ontwikkelen vaak complicaties ten gevolge van vaatvernauwingen of afsluitingen, waardoor de fistel niet meer te gebruiken is, of de patiënt algemene of lokale ver-

schijnselen krijgt van een gestoorde bloeddorstroming in het lichaam of de hand.

M.b.v. ultrageluidsmethoden en echografie (Doppler en Duplex) kunnen pijnloos, en zonder ziekenhuisopname, complicaties in een vroeg stadium ontdekt worden en eventueel electief worden behandeld. Deze patiëntvriendelijke methode lijkt ook socio-economisch aantrekkelijk te zijn door een vermindering van het aantal opnamedagen.

Promotie drs. H. Vonsee

Eveneens op 30 nov. promoveert drs. Vonsee (Dokter J. Jansenziekhuis, Emmeloord), op het onderwerp:

'Urogenital micro-organisms in pregnancy'.

Promotores prof.dr. C. van Boven en prof.dr. J. de Haan.

Ziekte en sterfte van pasgeborenen zijn sterk gerelateerd aan de zwangerschapsduur en aan het geboortegewicht. Van de pasgeborenen die ziek worden of sterven is de grootste groep te vroeg of te laat geboren. De voordelen van de opsporing van vermijdbare oorzaken van vroeggeboorte en een te laag geboortegewicht zijn evident.

Micro-organismen die tijdens de zwangerschap in de baarmoedermond, de schede of de urinewegen aanwezig zijn worden beschouwd als een mogelijke oorzaak. Drs. Vonsee is nagegaan of dat terecht is. Van 1298 vrouwen uit Maastricht en Heerlen werd tijdens de zwangerschap het voorkomen van de micro-organismen Chlamydia trachomatis, Mycoplasma hominis, Ureaplasma urealyticum en van klachtenvrije ontsteking van de blaas bepaald. Het zwangerschapsverloop van de positieve vrouwen heeft hij vergeleken met dat van de vrouwen zonder een dergelijk micro-organisme.

De resultaten wijzen er op dat in de onderzochte regio geen belangrijke bijdrage door de eerder genoemde micro-organismen wordt geleverd aan het voorkomen van vroeggeboorte en een te laag geboortegewicht. Belangrijker grootheden zijn het opleidingsniveau en het rookgedrag van de moeder.

Nieuwe indeling postvakken

Wo. 29 nov. zal de nieuwe indeling van de postvakken plaatsvinden. Ook voor de 1e jaars komen postvakjes beschikbaar. Alle studenten worden verzocht hun postvak voor 29 nov. te ledigen.

Sluitingsdatum subsidieverzoek SWOL

Voor degenen die een subsidieverzoek willen richten aan het SWOL-Universiteitsfonds, geldt als eerstvolgende sluitingsdatum voor het indienen van deze aanvragen: 12 december.

Na advisering door het College van Dekanen zullen de tijdig en volledig ingediende verzoeken in de eerste bijeenkomst van de Commissie van Bestedingen RL-Universiteitsfonds in 1990 aan de orde komen.

De verzoeken kunnen schriftelijk worden gericht aan SWOL-Universiteitsfonds, t.a.v. Leny Franken, dienst AJZ, pb 616, 6200 MD Maastricht.

Aanvraagformulieren kunnen worden verkregen via bovenvermeld adres of bij het secr. van de dienst AJZ, tel. 887516.

Bibliotheekinstructie

Iedere eerste maandag van de maand, dus deze keer op 1 dec., wordt om 14.00 uur bibliotheekinstructie gegeven in de bibliotheeklocaties AZM/BMC, Bonnefanten en Randwijk. Vooraf inschrijven bij de uitleenbalie is gewenst.

Onkostenvergoedingen

De minister van Binnenlandse Zaken, gelet op het reisbesluit 1971 (stb 1970.602) besluit;

art. I: het bedrag van de daggeldvergoeding per vol etmaal wordt gewijzigd van f 159,- naar f 162,-.

art. II: de toeslagpercentages voor overnachting, ontbijt, lunch en diner blijven ongewijzigd, nl. 47, 6, 11 en 18 %.

art. III: deze beschikking, die zal worden gepubliceerd in de Nederlandsche Staatscourant, treedt in werking m.i.v. 1 nov. 1989.

De bedragen van de autovergoeding per afgelegde km zijn eveneens ongewijzigd gebleven:

- zonder motivatie f 0,18 per km

- met motivatie f 0,64 1 - 5.000km; f 0,47 5.001 - 10.000km; f 0,35 10.001 - 20.000km; f 0,32 20.001 - .km.

Blanco reisdeclaraties binnen- en buitenland kunnen besteld worden bij het Centrale Magazijn, locatie BMC.

Info: mw. L. Rousseau/ mw. M. van Reij, FZ, tst. 702.

Agenda KOKO

24 nov.: kroegavond met band: Bad Business (een echte band uit Tukkerland).

28 nov.: video Mississippi Burning, 20.30 & 22.30 uur f 1,50.

30 nov.: Cabaret: Gerrit de Boer met zijn one man show 21.30 uur. Leden f 2,50, niet-leden f 5,-.

12 jan.: Back to the eighties, feest in de Dominicanerkerk.

Ma, di, wo (vegetarisch), do mensa, 19.00 uur, inschrijven op de kroeg voor 16.00 uur.

KOKO, Hoogbrugstraat 1, tel. 215418.

Tafelstraat 13

Di. 28 nov. houdt prof.dr. G. Maneschijn in de filmzaal, TS 53, een lezing over de 'Problemen van een milieu ethiek'. Hij zal een aantal aanzetten tot een minder anthropocentrische milieu-ethiek de revue laten passeren. De ethiek van 'eerbied voor het leven' (Schweizer), die van het menselijk eigenbelang, de Lifeboat ethics (Hardin), de feministische benadering en het holisme. Na dit overzicht volgt een eigen positiebepaling.

aanvang 19.30 uur.

Ma. 27 nov.: 19.00 uur: Boaltheater 20.00 uur: Leerhuis 'Grieks' en 'Joods' denken

Wo. 29 nov.: 18.30 uur: Lijfwerk 20.00 uur: Bijbelleesgroep 20.00 uur: Literatuurgroep

Do. 30 nov.: 17.45 uur: Koor 20.00 uur: Toneel 20.00 uur: Creatieve groep Literatuurgroep: in het kader van het thema: 'Vrouwenbeelden in de literatuur' worden dit jaar besproken 'The accidental tourist', Anne Tyler (29 nov.); 'Her mother's daughter', Marilyn French (31 jan.); 'Vrouwen demacerone', Voznesen-

kaya; 'The scarlet letter', Nathanael Hawthorne; 'De val van de Imam', Nawal al Sadawi. Wie op grond van deze titels zin krijgt om mee te doen, is van harte welkom. Opgeven Tafelstraat 13.

Agenda AEGEE Europe

Het congres te Bonn zal i.t.t. eerdere berichten niet plaatsvinden van 1 t/m 3 dec., maar is verzet naar 26 jan.

28 nov. t/m 2 dec.: Sevilla (Sp) congres 'Europe of the regions'

4 t/m 9 dec.: Oviedo (Sp) congres 'Healthy Europe- the social, economic and legal aspects of health related problems in the E.C.'

Info en inschrijving: AEGEE- Maastricht, Marc Slaats, tel. 254723.

Niels Stensen Stichting

Het is mogelijk om voor het studiejaar 1990-1991 kandidaten voor te dragen voor een stipendium bij de Niels Stensen Stichting. In aanmerking komen jonge r.k. academici die blij hebben gegeven te beschikken over bijzondere kwaliteiten voor wetenschappelijk onderzoek en die tevens hun studie met een promotie hebben afgesloten of zulks nog in het lopende kalenderjaar zullen doen. Voorts moet op goede gronden van de kandidaat worden verwacht, dat zij/hij zich ook in de toekomst wetenschappelijk zal onderscheiden. Kandidaten voor 15 feb. opgeven bij de secretaris van de stichting, Weesperstr. 113, 1018 VN Amsterdam.

VTC Opleidingen Prijs

De VTC Opleidingen Prijs wordt toegekend voor een scriptie, werkstuk, casus, dissertatie, etc. gericht op ontwikkelingen op het terrein van bedrijfsopleidingen. De inzendingstermijn is verlengd tot 1 maart 1990. Inzendingen kunnen worden gericht aan VTC Opleidingen, secr. jury VTC Opleidingen Prijs, Vlietsorgstr. 15, 2012 JB Haarlem.

Buitenland

Bureau Buitenland Info

The British Council vestigt nogmaals de aandacht op:

- reisbeurzen voor wetenschappers (van en naar UK) (bezoek congres, gastdocentschap, lezingen, voorbereiding uitwisseling, etc.)

- fellowships en scholarships voor postdoctoraal onderwijs in UK.

Op 11 dec. organiseert de NSEM een El Salvador-avond met o.a. Dr. Solano en Dr. De Marinero van de Universidad de El Salvador.

Aanvang: 20.00 uur. Plaats: Kamer 1.090, TS53.

Meer info bij Bureau Buitenland op di. en do. van 10.00 tot 11.30, kamer 2.006A, Bou 3, tel. 887513/7519.

Onderwijs

Kerstreces

I.v.m. het Kerstreces zullen in de week van 18 t/m 22 dec. en in de week van 1 t/m 5 dec. de open spreekuren van de studentendecanen vervallen en zal de studie- infotheek gesloten zijn. Wel worden er telefonische spreekuren gehouden en kan in spoedeisende gevallen een afspraak met een decaan of voor de studie- infotheek worden gemaakt.

Studentendecanen en studie-infotheek

Het bureau Studentendecanen biedt studenten advies en begeleiding bij allerhande vragen en problemen. Open spreekuur: di + do 14-16 uur, wo 17-19 uur. Telefonisch: ma t/m vr 13.30-14 uur, tel. 887354 (ook voor afspraken), Bou3, k. 0306.

In de Studie-infotheek kunnen studenten informatie vinden over o.a. studiemogelijkheden in het WO en het HBO en over de arbeidsmarkt. Openingstijden: ma, di, do, vr 14-16.30 uur, wo 16-19 uur, tel. 887351.

Steunpunt Studiefinanciering

Het Steunpunt Studiefinanciering Maastricht geeft algemene en individuele informatie en advies aan al degenen in de regio, die te maken hebben/krijgen met vormen van studiefinanciering en centrale inning van lesgeld, ongeacht onderwijssoort of onderwijsinstelling. Deze info wordt verstrekt per telefoon (06-lijnen), aan de balie en op voorlichtingsbijeenkomsten. Brochures en formulieren zijn aan de balie te verkrijgen. Openingstijden: maandag t/m vrijdag 9.00-12.00 uur en 14.00-16.00 uur, tel. 3212151, Len.26.

Bureau Inschrijvingen/Centrale Studentenadministratie

Centrale Studentenadministratie: telefonisch bereikbaar via tel. 887158/7159 maandag t/m donderdag 13.30-16.30 uur en vrijdag 9.00-12.00 uur. De balie van Bureau Inschrijvingen is op bovengenoemde tijden geopend, ingang Len.26.

Vacatures

Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van het vacaturnummer op brief en enveloppe binnen 10 dagen richten aan de Dienst Personeel Zaken. Interne vacatures gelden uitsluitend voor medewerkers van de RL.

Interne vacature 147

De FdR roept gegadigden op voor de functie van UNIVERSITAIR HOOFDDOCENT m/v in het recht, in het bijzonder het belastingrecht.

Studie-opzet:

De studie is opgezet volgens de aan de RL gehanteerde methodieken van probleemgestuurd onderwijs en volgens de uitgangspunten, zoals die in de nota Rechten in Maastricht nader ten behoeve van de juridische studierichting zijn vastgelegd.

De sectie belastingrecht verzorgt onderwijs op het terrein van het gehele belastingrecht en beoogt daarbij mede een bijdrage te leveren aan de door de Faculteit nagestreefde internationalisering.

Taak:

- het verlenen van medewerking aan de voorbereiding en uitvoering van het onderwijs op het gehele gebied van het recht (zoals het vervaardigen van studie- en examenmateriaal, begeleiding onderwijsgroepen);

- het verrichten van wetenschappelijk onderzoek op het gebied van het belastingrecht, alsmede het deelnemen aan door verschillende vakgroepen tezamen te entameren onderzoek;

- het verrichten van bestuurlijke werkzaamheden;

- het begeleiden van medewerkers.

Vereist:

- een ruime onderzoekservaring, blijvende uit een promotie of gelijkwaardige onderzoeksprestaties;

- aantoonbare belangstelling voor en ervaring op het gebied van het onderwijs;

- aantoonbare management- en begeleidingskwaliteiten.

Arbeidsvoorwaarden: De aanstelling zal geschieden in de rang van universitair hoofddocent, salaris minimaal f 6.271,- en maximaal f 8.319,- bruto per maand, afhankelijk van ervaring.

Aanstelling in deeltijd behoort tot de mogelijkheden (minimaal 0.8).

Info: prof.dr. R. Niessen, tel. 887231 of 09-3211767481 (privé).

Interne vacature 148

Bij de vakgroep Algemene Heelkunde vindt binnen de Immunologische Werkgroep celbiologisch/immunologisch onderzoek plaats op het gebied van transplantaat afstoting. Bij deze werkgroep

RL-AGENDA

23-11 Promotie R. Mertens, Aula, TS53, 14 uur, info: tel. 887141/7210.

23-11 Promotie G. ten Velde, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

24-11 Promotie A. Schrijvers, Aula, TS53, 14 uur, info: tel. 887141/7210.

24-11 Promotie Hr. Mahabier, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

24-11 Congres Economie van de Ouderenzorg, MECC, info: tel. 887439.

28-11 t/m 1-12 Cursus "Onderzoek en verpleegkunde in de cardiologie". Info: Mw. Senten, Verplegingswetenschap RL, 887284.

29-11 Lustrumsymposium "Leren om te functioneren", Faculteit der Economische Wetenschappen, Aula, TS53, 13.30 uur. Info: B.Staveaux, 888235.

30-11 Promotie J. Tordoir, Aula, TS53, 14 uur, info: tel. 887141/7210.

30-11 Promotie H. Vonsee, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

30-11 Lezing: 'De Russische beeldende kunst, in het bijzonder Malevich', door Joop Joosten. Lezing: 'de Franse Revolutie als inspiratiebron voor de Russische avant-garde', door Nic. Tummers. Aula, 20.00 uur.

01-12 Inauguratie prof.dr. S. van der Linden, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

01-12 t/m 22-12 Tentoonstelling, 'Affiches voor mensenrechten', Universiteits-

bibliotheek, Bonnefantenstraat 2.

06-12 Lustrumsymposium "Onderhandelen", Faculteit der Economische Wetenschappen, Aula, TS53, 13.30 uur. Info: B.Staveaux, 888235.

06-12 Lezing: 'Avant-gardisme in het Russisch theater', door Hannah Bobkova. Toneelacademie, 20.00 uur.

07-12 Promotie mw.R.Schoenmakers, Aula, TS53, 14 uur, info: tel. 887141/7210.

08-12 + 15-12 PAOR-cursus Alimenta-tierekenen, info: tel. 887273/7274.

08-12 Promotie mw. E. de Leeuw, Aula, TS53, 14 uur, info: tel. 887141/7210.

08-12 Promotie A. Honig, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

12-12 Congres Automatiseringstijdperk; veranderend secretariaatswerk. Aula, TS53, 10.30-17.00 uur, info: voor RL Mw.I.Engelen, 887211; voor AZM Mw.M.Hensels, 862366.

14-12 Promotie R. Loffeld, Aula, TS53, 14 uur, info: tel. 887141/7210.

14-12 Promotie H. de Vries, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

15-12 Promotie F. Peeze Binkhorst, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

25-12 Eerste kerstdag: RL gesloten.

26-12 Tweede kerstdag: RL gesloten.

27-12 t/m 29-12 Verplichte ADV-dagen: RL gesloten.

01-01 Nieuwjaar: RL gesloten.

MORET en de *Mooie Momenten* van de VINOLOGIE

~ W I J N ~

Wijn. Geestmodaal vocht, te verkrijgen in de kleuren wit, rood en rosé. Wijn drinkt men om te genieten. Door het aanleggen van een wijnkelder belegt u dus in genot. Er is overigens niets op tegen om uzelf *mondjesmaat* dividend uit te keren.

Ad fundum. Latijnse toast, betekend: "Tot op de bodem!" Het bewijs dat de oude Romeinen al wijn dronken. Immers, zoiets roept men niet bij het nuttigen van een *glaasje prik*.

Het bouquet. Laat de wijn in uw glas rondwalzen om de indruk te wekken dat u deze op kleur keurt. Steek vervolgens uw neus erin (*alleen in*

~ A D F U N D U M ~

het glas welteverstaan) en laat het bouquet uw reukorgaan strelen. Zacht snuffelen is beter dan snuiven.

Het proeven. Neem een slok en laat deze door

de mond wandelen.

Zuig daarbij

via een weinig geopende mond wat lucht aan. Dep zondig uw kin droog. Vermijd een *gorgelend* geluid. Echte wijnproevers spuwen vervolgens de wijn uit. Niet elk tapijt leent zich hiertoe.

De kenner. In gezelschap imponeert u iedereen als u na het nemen van drie bedachtzame slokken opmerkt: "Deze wijn heeft een bijzondere afdronk. Ongetwijfeld gemaakt van de *Cabernet druif* welke nog met de blote voeten geperst is door arbeiders die de dag daarvoor, bij warm weer, gypies heb-

~ P R O E V E N ~

ben gedragen. 'k Zou zeggen... Reebok."

Het glas. Het glas houden men vast bij de steel.

~ H E T G L A S ~

Echte vinologen vatten het glas bij de voet. De kelk dient daarbij boven te zijn, *niet* de voet.

De prijs. Goede wijn hoeft niet duur te zijn. Toch is er verschil tussen een ordinaire vin de table en bijvoorbeeld een Lafitte 1962. Treffend verwoord door barones *Nadine de Rothschild*: "Het drinken van deze Lafitte is als een hartstochtelijke nacht die je doorbrengt met een min-

~ P R I J S ~

naar. Andere wijnen zijn, net als je echtgenoot, meer voor het dagelijks gebruik."

Ook een *carrière* kent z'n mooie momenten. Praat daarom 'ns met de mensen van Moret. Bel met de heer R.J. Ekkebus: 010-407 25 21.

Moret

LID VAN ARTHUR YOUNG INTERNATIONAL

bestaa
voor ee
ANALY
Gezoch
ker me
voor cel
zoek mi
Vereist:
Opleidir
aard va
Salaris:
Afhanke
f 4.144
8 BBRA

Interne
T.b.v. h
nieve ge
dities" t
Sociolo
tijdelijke
ONDEF
In het k
het pro
Gezond
van mi
grote d
worden
wijzen
econon
Van de
verwac
mate v
(o.a. lo
se, cor
ren.
Vereist
- ervari
- op zi
omgaa
LISREI
- gedec
setech
ervarin
Salaris
Afhank
f 3.641
ge aar
1984).
Info: dr

Interne
Voor d
onders
zocht e
SECR
full-tim
Deze r
bij de v
zal, me
zaam z
tieen Ir
medev
voor d
Manag
Taken
-organ
afstud
ment;
-verzo
archivi
-make
agend
-mee c
ne- en
-partic
organi
-type-
-budg
Vereis
-initiat
-HAVC
-secre
-goedi
Engel
-kenni
van te
-goedi
Salaris
Afhank
ervari
(max.
info: n
tel. 88

Intern
Voor e
onder
normis
een:
ADMII
0.5 fte
bij de

bestaat een tijdelijke vacature (1.5 jaar) voor een
ANALYTISCH MEDEWERKER (m/v)
 Gezocht wordt een analytisch medewerker met ervaring in c.q. belangstelling voor celbiologisch/immunologisch onderzoek met endotheel cellen.
 Vereist:
 Opleiding op HBO-nivo passend bij de aard van het werk.
 Salaris:
 Afhankelijk van opleiding en ervaring max. f 4.144,- bruto per maand (max. schaal 8 BBRA 1984).

Interne vacature 149
 T.b.v. het project "Drankgebruik, subjectieve gezondheid en socioculturele condities" bestaat bij de vakgroep Medische Sociologie voor 20 uur per week een tijdelijke vacature (1.5 jaar) voor:
ONDERZOEKSASSISTENT (M/V)
 In het kader van een WVC-subsidie voor het programma Sociaal-economische Gezondheidsverschillen zal door middel van multivariate analyses op tamelijk grote databestanden speciale aandacht worden besteed aan verschillen in leefwijzen en gezondheid tussen sociaal-economische lagen.

Van de onderzoeksassistent(e) wordt verwacht dat hij/zij in staat is om in hoge mate van zelfstandigheid deze analyses (o.a. logistische regressie, clusteranalyse, correspondentieanalyse) uit te voeren.
 Vereist zijn:
 - ervaring met SPSS-X en BMDP;
 - op zijn minst bereidheid om te leren omgaan met software pakketten als LISREL, GLIM, HOMALS en Minitab;
 - gedegen kennis van multivariate analyse-technieken blijvend uit opleiding of ervaring.

Salaris:
 Afhankelijk van ervaring en opleiding max. f 3.641,- bruto per maand bij een volledige aanstelling (max. schaal 7, BBRA 1984).
 Info: drs. J. Joosten, tel. 888363/143.

Interne vacature 150
 Voor de secretariële en administratieve ondersteuning bij de FdEW wordt gezocht een:
SECRETARIEEL MEDEWERK(ST)ER full-time
 Deze medewerk(st)er zal werkzaam zijn bij de vakgroep Bedrijfseconomie. Hij/zij zal, met een collega, voornamelijk werkzaam zijn voor de hogleraren Organisatie en Internationaal Management en voor medewerkers op deze gebieden en vooral voor de afstudeerrichting Internationaal Management.

Taken:
 -organisatorische ondersteuning voor de afstudeerrichting Internationaal Management;
 -verzorging van de correspondentie;
 -archivering;
 -maken en bewaken van afspraken; agendabeheer;
 -mee onderhouden van meertalige interne- en externe contacten;
 -participatie in beheer, vergaderingen, organisatie congressen e.d.;
 -type- en copierwerkzaamheden;
 -budgetbewaking.
 Vereist:
 -initiatief en organisatievermogen;
 -HAVO/VWO of gelijkwaardig;
 -secretariële opleiding en/of ervaring;
 -goede beheersing van het Nederlands, Engels en bij voorkeur Duits en/of Frans;
 -kennis van het en ervaring met gebruik van tekstverwerkende apparatuur;
 -goede contactuele eigenschappen.

Salariering:
 Afhankelijk van opleiding, leeftijd en ervaring in schaal 5 van het BBRA-1984 (max. f 2.993,- bruto per maand).
 Info: mw. M. van Zutphen, secretaresse, tel. 888129.

Interne vacature 151
 Voor de secretariële en administratieve ondersteuning bij de Faculteit der Economische Wetenschappen wordt gezocht een:
ADMINISTRATIEF MEDEWERK(ST)ER 0.5 fte
 bij de vakgroep Bedrijfseconomie.

Taken:
 -voornamelijk type- en copierwerkzaamheden;
 -ondersteuning bij archivering;
 -ondersteuning bij het maken en bewaken van afspraken; agendabeheer;
 -algemene administratieve ondersteuning;
 -vervanging op de secretariaten, daar waar nodig is.
 Vereist:
 -MAVO/HAVO-opleiding;
 -goede beheersing van het Nederlands, Engels en bij voorkeur ook Duits, in woord en geschrift;
 -goede contactuele eigenschappen;
 -initiatief en organisatievermogen;
 -kennis van en ervaring met het gebruik van tekstverwerkende apparatuur (Word Perfect).

Salariering:
 Afhankelijk van opleiding, leeftijd en ervaring maximaal 0.5 x f 2.755,- bruto per maand (schaal 4).
 Info: mw. M. van Zutphen, secretaresse, tel. 888129.

Interne vacature 152
 Voor de secretariële en administratieve ondersteuning bij de FdEW wordt gezocht:
SECRETARESSE (m/v) full-time

Deze secretaresse zal werkzaam zijn voor de hogleraar Berichtgeving en medewerkers van de sectie Berichtgeving/Accountancy. Deze sectie is een onderdeel van de vakgroep Bedrijfseconomie.
 Taken:
 -verzorging van de correspondentie;
 -beheer en bewaking van budgetten;
 -archivering;
 -voorbereiden en notuleren van vergaderingen;
 -maken en bewaken van afspraken; agendabeheer;
 -onderhouden van interne en externe contacten;
 -voorbereiding en organisatie van workshops en congressen;
 -verzorgen van het vakgroepsecretariaat; beheer secretariaat van diverse commissies;
 -type- en copierwerkzaamheden.
 Vereist:
 -HAVO/VWO-opleiding;
 -secretaresse-opleiding;
 -ruime secretariële ervaring (minimaal 3 jaar);
 -goede beheersing van het Nederlands, Engels en Duits, in woord en geschrift;
 -goede contactuele eigenschappen;
 -kennis van ervaring met het gebruik van tekstverwerkende apparatuur (bij voorkeur Word Perfect).
 Salariering:
 Afhankelijk van opleiding, leeftijd en ervaring maximaal f 3.307,- bruto per maand (schaal 6).
 Info: mw. M. Stijnen, secretaresse, tel. 888433.

Interne vacature 153
 Voor de secretariële en administratieve ondersteuning bij de FdEW wordt gezocht een:
ADMINISTRATIEF MEDEWERK(ST)ER full-time
 bij de vakgroep Bedrijfseconomie/postdoctorale opleidingen.
 Taken:
 -type- en copierwerkzaamheden;
 -verzorging van de correspondentie;
 -voeren van studentenadministratie;
 -ondersteuning bij archivering;
 -maken en bewaken van afspraken; agendabeheer;
 -mee onderhouden van interne en externe contacten;
 -mee voorbereiden van workshops en congressen;
 -algemene administratieve ondersteuning.
 Vereist:
 -MAVO/HAVO-opleiding;
 -goede beheersing van het Nederlands, Engels en bij voorkeur ook Duits, in woord en geschrift;
 -goede contactuele eigenschappen;
 -initiatief en organisatievermogen;
 -kennis van en ervaring met het gebruik van tekstverwerkende apparatuur (Word Perfect).

Dienst

Voorlichting

Yosemite Valley (V.S.) georganiseerd door MaasSAC café. Aanvang 20.00 uur.

Schaatsen
 Elke do. om 14.00 uur vertrekt een aantal studenten en medewerkers vanaf sporthal Randwijck om in Geleen te gaan schaatsen. Balangstellenden kunnen zich daar melden om mee te gaan. Vervoer is geregeld met auto's, er kunnen dus niet meer mensen mee dan er zitplaatsen zijn. Probeer daarom ook met de auto te komen! Kosten entree: sportkaarthouders f 3,-, niet-kaarthouders f 5,- voor het vervoer wordt f 2,- aan de chauffeur betaald.

Salariëring:
 Afhankelijk van opleiding, leeftijd en ervaring maximaal f 2.755,- bruto per maand (schaal 4).
 Info: mw. M. Stijnen, secretaresse, tel. 888433.

Interne vacature 154
 Voor de secretariële ondersteuning van het onderzoeksinstituut MERIT (Maastricht Economic Research Institute on Innovation and Technology) wordt gezocht een:
SECRETARIEEL MEDEWERK(ST)ER full-time
 De aanstelling is voornamelijk tot 1-1-1993.

Taken:
 -met behulp van tekstverwerkende apparatuur typen, corrigeren en verwerken van voornamelijk grote documenten, zoals wetenschappelijke papers, onderzoeksrapporten, etc. t.b.v. de wetenschappelijke staf van het onderzoeksinstituut MERIT;
 -algemene secretariële werkzaamheden, zoals agendabeheer, telefoonbeantwoording, copierwerkzaamheden, verzending, archivering;
 -organisatie van vergaderingen;
 -organisatie van congresbezoeken t.b.v. de staf;
 -algemene secretariële ondersteuning t.b.v. de zeven onderzoeksvelden, in het bijzonder bij de afhandeling van onderzoeksprojecten, tussentijdse rapportages, organisatie van hieruit voortvloeiende werkzaamheden.
 Vereisten:
 -HAVO of VWO, bij voorkeur met aanvullende secretaresse-opleiding;
 -goede beheersing van Nederlandse en Engelse taal, zowel in woord als geschrift;
 -kennis van moderne software-pakketten, zoals Word Perfect 5.0 en Lotus strekt tot aanbeveling; affiniteit met computergebruik is vereist;
 -goede organisatorische eigenschappen;
 -kunnen werken onder tijdsdruk.
 Salariering:
 Afhankelijk van opleiding, leeftijd en ervaring maximaal f 2.993,- bruto per maand (schaal 4 en 5).
 Info: W. Coenegrachts, tel. 888743.

Geneeskunde

Blokcursus Medische Informatica
 In de week van 4 t/m 8 dec. en 8 t/m 12 jan. wordt een Blokcursus Medische Informatica voor 4e, 5e en 6e jaars studenten Geneeskunde gehouden. In deze cursus (duur een week) worden via voordrachten, demonstraties en practica de volgende onderwerpen aan de orde gesteld; programmeren in MUMPS, ziekenhuis-informatie/onderzoekssysteem, expertsystemen voor diff. diagn., e.a. Plaats: Gebouw MIS, An.60. De cursus gaat door bij min. 10 deelnemers, max. 20 deelnemers. Inschrijven: secr. Medische Informatica, tel. 888422.

Klinische Lezingen REFLEX
 Eén maal in de drie weken een patiëntencasus/presentatie door een Klinische Vakgroep op Randwyck in colloquiumzaal 0.124, van 9:30 tot 11:00 uur.
 5 dec.: Keel-, Neus-, Oorheelkunde; "Etiologie, pathologie en therapie betreffende slechthotheid"
 9 jan.: Orthopaedie
 30 jan.: Urologie
 30 febr.: Kindergeneeskunde
 13 mrt.: Celbiologie/Genetica

Cie. lezingen
 Op 27 nov. houdt prof. mr. H. Roscam Abbing een lezing met als titel: "Diverse rechten en plichten". Deze lezing is een vervolg op die van 29 mei en gaat over de rechten en plichten van die groepen patiënten die een zeer goede rechtsbescherming nodig hebben, zoals: ongeborenen, neonaten, kinderen, geestelijk onvoldoende, etc.

Cursusaanbod hulpverleners
 De Stichting ESSE v.z.w. heeft een cursusaanbod ontwikkeld voor hulpverleners in de eerste lijn die gericht met vrouwen werken. Programma, doel en inhoud info: Marja Slangen Vrouwenstudies GW.
 Plaats en tijd info: dec., jan., feb., Orshof, Neerglabbeek, tel. 0932-11855101.

Gezondheids-wetenschappen

Aidspreventie in Duitsland
 Op do. 30 nov. organiseert het GVO-Initiatief een avond over Aidspreventie in Duitsland. Spreekster zal zijn mw.dr. med. E. Rau. Zij zal zich, voorzien van Duits materiaal, uitslaten over de voorlichtenden, de voorgelichten, testmogelijkheden, hulpverlening, etc. Plaats: kamer 1000, TS 53, aanvang 19.30 uur. Toegang vrij.

Cursusaanbod hulpverleners
 De Stichting ESSE v.z.w. heeft een cursusaanbod ontwikkeld voor hulpverleners in de eerste lijn die gericht met vrouwen werken. Programma, doel en inhoud info: Marja Slangen Vrouwenstudies GW.
 Plaats en tijd info: dec., jan., feb., Orshof, Neerglabbeek, tel. 0932-11855101.

Rechts-geleerdheid

Voorbereidend onderzoek strafz.
 In het kader van het blok Voorbereidend onderzoek in strafzaken zal G. v.d. Biggelaar vr. 24 nov. in de praktikum-4 ruimte om 13.00 uur een lezing geven met als onderwerp: "Buitengerechtelijke afdoe-

ning van strafzaken".

Oriëntatiecollege avondopleiding
 Wo. 29 nov. 19.00-21.00 uur, Kollegezaal ZW.4 zal in het kader van het blok rechtshandeling, door prof. mr. R. de Groot een oriëntatiecollege gegeven worden over "Bronnen van verbintenissen in het privaatrecht".

Voortgangstoets
 Do. 30 nov. 09.00 uur wordt de voortgangstoets afgenomen voor de dagopleiding en jaar 1 t/m 6 van de deeltijdopleiding. Alle formulieren liggen op examennummer. De indeling wordt bekend gemaakt via de borden van buro onderwijs.

Kollege Overheid
 Do. 30 nov. 13.00 uur Staarzaal, H. v. Veldekeplein 25, kollege Overheid.

Kollege Recht, Markt en Staat
 Do. 30 nov. 15.00 uur Staarzaal, H. v. Veldekeplein 25, kollege Recht, Markt en Staat.

Internationale samenwerking
 In het kader van het blok Internationale samenwerking in een interdependente wereld wordt op do. 30 nov. in zaal 1019, Bou3, van 14.00-16.00 uur een lezing gegeven door Dhr. F. Laursen, Europees Instituut voor Bestuurskunde over benaderingen in de leer der internationale betrekkingen.

Lezing G. Mols
 Vr. 1 dec. 13.00 uur, praktikum-3 ruimte geeft G. Mols een lezing met als onderwerp "Getuigendeskundigen in het voorbereidend onderzoek in strafzaken".

Inleveren proefopstellen
 Proefopstellen jaar 1 kunnen uitsluitend vr. 1 dec. van 09.00-12.00 uur worden ingeleverd aan de balie van buro onderwijs.

Hoorkollege Zakenrecht
 In het kader van het blok zakenrecht zal M. Tratnik op 5 dec. 14.00 uur Kollegezaal een kollege geven over "Fiducia en bezitloos pandrecht".

Kollektieve nabespreking toets 1.1
 Wo. 6 dec. 10.30 uur Kollegezaal zal er een kollektieve nabespreking gehouden worden van de toetsen 1.1..

Kollege Overheid
 Wo. 6 dec. 13.00 uur Staarzaal, kollege Overheid.

Kollege Recht, markt en staat
 Wo. 6 dec. 15.00 uur Staarzaal, kollege Recht, markt en staat.

Responsiekollege Bedrijf
 Wo. 6 dec. 16.00 uur, Kollegezaal, responsiekollege Bedrijf.

Kollege Rechtsgeschiedenis avond.
 Wo. 6 dec. 19.00 uur Kollegezaal responsiekollege voor avondstudenten Rechtshandeling door prof. J. Spruit.

Voorbereidend onderzoek
 In het kader van het blok Voorbereidend onderzoek in strafzaken zal J. Klifman vr. 8 dec. 13.00 uur Statenzaal een lezing houden met als onderwerp "De telefoon-tap in strafzaken"

Wijzigingsformulier keuzeblokken
 Vanaf heden ligt er bij de balie een wijzigingsformulier voor keuzeblokken. Voor meer informatie zie het stencil.

Workshop European Trade
 In maart 1990 organiseert Prof. van Hoffmann van de universiteit te Trier een workshop "European Trade Law". Aan deze workshop nemen docenten van andere, met onze faculteit samenwerkende universiteiten deel: Nancy, Trento, Saarbrücken en Lancaster. Ook Maastricht levert sprekers over onder meer de onderwerpen "company law" en "product liability". De workshop duurt twee weken.
 Aan onderdelen van de workshop kan actief worden deelgenomen door studenten van alle genoemde universiteiten. De studenten worden uitgenodigd deel te nemen aan de "working sessions" (voertaal Engels of Frans). Daarnaast is het de bedoeling een bijdrage te leveren in de vorm van een referaat of een werkstuk. Studenten met bijzondere belang-

Congressen

Jaarcongres NVPP
 Op 1 dec. organiseert de Nederlandse Vereniging voor Politieke Psychologie haar Jaarcongres in Utrecht.
 Thema: sociale bewegingen - mobilisatie, effectiviteit en toekomst in Europa. Het thema wordt toegespitst op de milieubeweging, de vrouwenbeweging en de vredesbeweging.
 Info, inschrijfformulier en voorwaarden voor deelneming:
 Marja Slangen, Vrouwenstudies GW, tel. 887334 of
 Secretariaat NVPP, drs. P. t Hart, Bestuurskunde, RULeiden, Postbus 9555, 2300 RB Leiden.

Studium Generale

De avant-garde
 Op wo. 6 dec. houdt drs. Hanna Bobkova, docente Instituut voor Theaterwetenschappen, UvA, een lezing over de avant-garde in het Russische theater. aanvang 20.00 uur, toneelacademie, Lenculenstr. 31- 33.

Sport

Bergbeklimmen
 Elke dinsdag MaasSAC-training o.l.v. Hans Lanter. Van 19.00 tot 20.15 uur in sporthal Randwijck.

Dialezing over rotsklimmen
 Op do. 30 nov. wordt in café de Tribunal een dialezing over rotsklimmen in de

Dienst Voorlichting

stelling voor Europees handelsrecht in Rome zin kunnen informatie krijgen over deze cursus bij Jac Rinkes, vakgroep privaatrecht FdR, tel 887090 (OG). Voor deelnemers aan de workshop is een vergoeding voor reis- en verblijfkosten beschikbaar gesteld door het ERASMUS-programma van de EG.

Literatuur Rechtsgeschiedenis

In de literatuurlijst die u aan het begin van het studiejaar is uitgereikt, stond nog niet aangegeven welke literatuur aangeschaft moet worden op het gebied van de rechtsgeschiedenis. Onderstaand de boeken die gebruikt zullen worden:

blok 1.3 - rechtshandeling:
J.E. Spruit: Enchiridium, Overzicht van de geschiedenis van het Romeinse privaatrecht, 2e druk Kluwer, Deventer, 1977.

blok 1.4 - onrechtmatig gedrag:
J.Ph. De Monté Verloren: Hoofdlijnen uit de ontwikkeling der rechterlijke organisatie in de Noordelijke Nederlanden tot

de Bataafse omwenteling, 6e druk, bewerkt door J.E. Spruit, Kluwer, Deventer, 1982.

Economie

E.F.M.-Mercurius

De Onderwijs-Commissie van E.F.M.-Mercurius zoekt 2e, 3e en 4e jaars BE-studenten, die actief bezig willen zijn met de verbetering van het onderwijs, onderwijs-informatieverstrekking, het organiseren van informatiedagen, meewerken met het Reductiebureau enz. Geïnteresseerden kunnen zich dagelijks tussen 12.30 en 13.30 uur opgeven in de Mercurius-kamer (3.029, TS 53) of bellen naar de voorzitter, tel. 615049.

Bestuurswisseling EFM-Imperator

In jan. 1990 zal de bestuurswisseling plaatsvinden van de studievereniging EFM-Imperator van de afstudeerrichting Internationaal Management. Alle 4e, 3e

en (toekomstige) 2e jaars studenten zijn uitgenodigd om te solliciteren naar de verschillende bestuurs- en commissiefuncties. Zij worden verzocht vóór 15 dec. een motivatiebrief te sturen naar de sollicitatiecommissie (IM-postvakje EFM-kamer). Info: Irma, tel. 253114; Peter, tel. 633190; Trudy, tel. 210837.

Spreekuur IMF-Imperator

Het wekelijkse spreekuur van de studievereniging EFM-Imperator van di. 13.30-14.30 uur wordt voortaan gehouden op elke wo. van 13.30-14.30 uur. Alle vragen omtrent de afstudeerrichting Internationaal Management en de studievereniging Imperator kunnen dan gesteld worden aan de bestuursleden.

Supplement wiskunde 1

Het supplement bij Wiskunde 1 hoort niet bij de stof voor de deoltoets. Het supplement zal door de practicumdocenten uitgedeeld worden, als de druktechnische problemen opgelost zijn.

TE KOOP

Binnen straal van 15 km van Maastricht (Heuvelland).

Monumentale boerderij op 16000 m2 grond. Veel privacy. Indeling: woonkamer met open keuken 100 m2, bijkeuken, wijnkelder, vide met kantoorruimte, logeerkamer, badkamer, toilet, gang 9 x 3 m, oudersslaapkamer met badkamer, toilet. 1e verd.: 2 slaapkamers, douche met sauna. Dubbele garage en grote berging, zolder. Overdekt terras met prachtige tuin en vijver.

Hogere prijsklasse. Te bevragen: 043-253500.

Workshop voor toekomstige financieel-economische managers

20-22 februari 1990 op Landgoed 'Voorlinden' te Wassenaar

Denkt u binnen 10 jaar te kunnen behoren tot het financieel-economisch management van een van Nederlands grootste organisaties? Legt u daarvoor nu de basis met klinkende resultaten in het laatste jaar van uw studie bedrijfseconomie? Dan wil Koninklijke PTT Nederland NV graag intensief met u van gedachten wisselen tijdens een workshop op 20, 21 en 22 februari 1990.

Uw werklust en creativiteit zullen grondig worden aangesproken. Aan de orde komt de financiële besturing van Nederlands grootste particuliere werkgever en informatietransporteur. Behandeld wordt bijvoorbeeld de financiële relatie van de holding PTT Nederland met de werkmaatschappijen PTT Post en PTT Telecom.

Wilt u erbij zijn, stuur ons dan vóór 8 december 1989 een brief met gegevens over uw vakkenpakket, studieresultaten en eventuele nevenactiviteiten. Wij verwachten in uw brief tevens een motivatie voor uw aanmelding en de reden(en), waarom u denkt in aanmerking te komen. Weet u ons te overtuigen, dan nodigen wij u uit voor een gesprek. U kunt uw brief richten aan Koninklijke PTT Nederland NV, concernstaf Management Development, Postbus 15000, 9700 CD Groningen.

ptt nederland

ptt nederland

De nieuwe PTT: waar mensen 't maken.

Samengesteld door Lucia Geurts

Limburgen

In het Gouvernement is een tentoonstelling ingericht van gezamenlijke projecten van studenten van het Provinciaal hoger instituut voor kunstonderwijs te Hasselt en de Academie beeldende kunsten Maastricht. De expositie, die bestaat uit houten plasticen, penningen, kaartspeelontwerpen, schilderijen, grafiek en andere objecten is een van de activiteiten die georganiseerd worden in het kader van de viering van honderdvijftig jaar samenwerking tussen Belgisch en Nederlands Limburg. Zij is te zien tot en met 15 december op werkdagen van 9 tot 17 uur.

Bergtaal

Maandag 27 november organiseert de juridische studievereniging Rechtstreeks de toneelvoorstelling "Bergtaal" in de zaal van de toneelacademie aan de Lenculen straat, aanvang 19 uur. Na afloop geven spelers, leden van Amnesty International, afdeling Leiden, een toelichting op het stuk van Harold Pinter. Onder leiding van Reinier de Winter, medewerker publiek recht aan de universiteit, is er tenslotte een discussie over mensenrechten. De tekst is een eigen vertaling van het oorspronkelijke stuk "Mountain language", dat in december 1988 zijn première had in Londen. Het is opgebouwd uit vier korte scènes. Twee

vrouwen gaan op bezoek bij hun man en dochter in een militaire gevangenis. In de ontmoetingen tussen bezoekers, bewakers en gevangenen wordt het schril contrast duidelijk tussen het geweld van de macht en de moed en wanhoop van de onmacht.

Koko naar Köln

Zondag 26 november organiseert Koko een uitstapje naar Köln, met name aan het Walrafmuseum voor moderne kunst en het Römisch-Germanisch Museum. Wie mee wil kan zich opgeven bij Koko, Hoogbrugstraat 1, tel. 215418.

Kreato

Voor de zestiende maal wordt in kasteel Hoensbroek de Kreato expositie georganiseerd. De opzet is een overzicht te geven van beeldende kunst van amateurs, gekoppeld aan een prijsuitreiking. Voor de expositie komen schilderijen, tekeningen, beeldhouwwerken, fotografie, metaalstructuren, poppen, keramiek en textiele werkstukken in aanmerking. Zaterdag 25 november kan het werk ingeleverd worden tussen 14 en 15 uur en maandag 27 november van 10 tot 12 en van 14 tot 17 uur. Iedere deelnemer mag maximaal twee werkstukken inleveren. Alle inzendingen worden beoordeeld door een deskundige jury. De prijsuitreiking is zaterdag 2 december om 14 uur door de wethouder cultuur van de gemeente Heerlen, de heer J. Zuidgeest.

Stadsplat

Wie als vreemdeling in Maastricht komt, wil het wel eens moeilijk hebben met het plaatselijk taalgebruik. "Boerum?" Omdat het nog al anders is dan de standaardtaal, of liever 't Hollands. "Puur" roept nu niet direct associaties op met "prei", "loere" klinkt geniepiger dan "kijken", maar is precies hetzelfde en "kommissies" lijken veel indrukwekkender dan gewoon: "boodschappen"! Wat te denken van deze? Als de spelverdeler van het Maastrichtse studentenvolleybalteam roept "Paosei!", wordt er niet gescholden. Hij zegt alleen maar "Paos hei" en in algemeen beschaafd (?) Nederlands betekent dat: "Pass (!) hier".

De journalist en taalkundige Ad van Gaalen heeft met de hulp van collega en vriendin Ineke Mahieu een boekje geschreven over "Stadsplat", de stadsdialecten van Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht, Groningen en Maastricht. Het is de vraag of er in alle gevallen sprake is van dialecten. Wat betreft Maastricht en Groningen is dat wel het geval, maar in de andere, Hollandse, steden is er sprake van plat taalgebruik, een aanduiding met een sociale geladenheid. Het gaat om de taal van een bepaalde bevolkingsgroep en de wetenschap plakt daar eigenlijk het etiket "sociolect" op. De Amsterdamse burgemeester Ed van Thijn kijkt er wel voor uit, in het openbaar plat Amsterdams te praten. Zijn Maastrichtse collega Philip Houben bezigt regelmatig bij officiële gelegenheden "Mestreechs". In Maastricht is het "plat" de taal van gans het volk, hoog of laag, dik of dun. In Amsterdam, Den Haag of Rotterdam is plat praten voorbehouden aan de "gewone" mensen, de man/vrouw in de straat. In de Limburgse hoofdstad is men - in tegenstelling tot in Groningen - ook nog eens trots op zijn eigen dialect. Van Gaalen en Mahieu breken een lans voor het stadsplat en dat is een goede zaak. Mensen moeten praten zoals ze gewend zijn, of het nu plat of deftig, dia- of sociolect is. Daarin voelen zij zich het best thuis, daarin kunnen zij zich het meest beëindend en duidelijk uitdrukken. Dat is toch de hoofdzaak. Stadsdialecten moeten bewaard blijven, vinden de schrijvers verder. Zij moeten niet ten ondergaan in de standaardtaal die ook nog eens een keertje bol staat van Engelse woorden. Trouwens, wat is standaard? Beatrix, Pia Dijkstra, Jeroen van Inkel of Chriet Titulaer?

"Stadsplat" geeft een aardige indruk van de ontwikkelingen van de taal in de zes steden. In een aantal woordenlijsten wordt de relatie met andere talen en dialecten gegeven. Zo wordt duidelijk waarom Amsterdammers zoveel "ao"-klan-

ken hebben in hun taal. Elke rechtgeaarde, chauvinistische Jordaner heeft het over zijn "Jordao". Dat heeft hij te danken aan de invloed van de stroom Brabanders die in de zestiende en zeventiende eeuw vanuit Antwerpen hun heil kwamen zoeken in de rijke en tolerante koopmansstad.

Voor wie Maastrichts wil leren, biedt het boekje alleen een summiere aanzet. "Stadsplat" is vooral bedoeld als inventarisatie. De schrijvers wijzen op eigenaardigheden en proberen die te verklaren. Bovendien maken zij de lezers opmerkzaam op bijzonderheden. Zo was het mij nooit opgevallen dat er in Maastricht zoveel uithangborden en reclames in dialect zijn. Natuurlijk doet het mij goed te lezen dat de samenstellers van "Stadsplat" het meest plezier hebben gehad aan het "Mestreechs", naast hun eigen plat Haags.

Wie Maastrichts wil leren kan zich het best houden aan een citaat van Pol Brouns uit "De Chinezen van Nederland". Hij opent het hoofdstuk over de Limburgse hoofdstad als volgt: "Komp ins op 'ne sjoene mörge-met d'n trein nao Mestreech, lop door Wiek euver de aw brögk, door de Staat nao de Vriethof en zet uuch dao ins 'n eurke op 'n terreske. Meh iech waarsjouw uuch: geer zeet verlore!"

Peter Winkels

"Stadsplat", Ad van Gaalen en Ineke Mahieu, uitgegeven bij Wolters-Noordhoff Groningen, in de winkel te koop voor f 14,90.

Theater

Gemekker in het Mac, Operettevereniging Maos en Neker, Stadsschouwburg, 24, 25 + 26 nov.: 20.00 uur.

Arnold & Max, Theatergroep, 24 nov.: 20.30 uur, CCV-theater.

De Plicht, Theaterunie, Zaal Het Vervolg, 24 nov.: 20.30 uur.

Limburgs Symphonie Orkest, werken van Wagner, Schumann en Sjostakowitsj o.l.v. Matthias Aeschbacher, Stadsschouwburg, 25 nov.: 20.00 uur.

MO 13, Projektgroep Dans, Löss Theater, 25 nov.: 20.30 uur.

Blackgreywhite, Buto-dansgroep Ariadone, Stadsschouwburg, 27 nov.: 20.00 uur.

Jaloezieën, Haye van der Heyden, Stadsschouwburg, 28 nov.: 20.00 uur.

Ik, Feuerbach, RO-theater, Stadsschouwburg, 29 nov.: 20.00 uur.

Helpers weg... eerte ronde!, Joke Bruijs, Redoute, 30 nov.: 20.00 uur.

Limburgs Symphonie Orkest, werken van Wagner, Schumann en Sjostakowitsj o.l.v. Matthias Aeschbacher, Stadsschouwburg Heerlen, 24 nov.: 20.00 uur.

Rigoletto, Verdi, Opera Royal de Wallonie, Stadsschouwburg Heerlen, 28 nov.: 20.00 uur.

Er wordt gestrooid, cabaret-show van Tekspierement met o.a. Jos Brink, Stadsschouwburg Heerlen, 29 nov.: 20.00 uur.

Rigoletto, opera van Verdi, door Opera de Wallonie Luik, Théâtre Royal Luik, 25 nov.: 20.00 uur.

Muziek

Egdius Pluymen, zanger en GI-

sela Douwes, pianiste, Theatercafé, 24 + 25 nov.: 23.00 uur.

Harpfestival, galaconcert, ensemble van 12 harpisten o.l.v. Ed Spanjaard, Feestzaal Gouvernement, 24 nov.: 20.00 uur.

Harpfestival, concert door harpist Masumi Nagasawa en Wiesbader Kammer-Ensemble, Intropodium, 25 nov.: 20.00 uur.

Harpfestival, slotconcert, Intropodium, 26 nov.: 16.00 uur.

Rick Nolov Band en Bram Vermeulen, Café Satyricon, 26 nov.: 14.30 uur.

The Paladins, popgroep, Staargebouw, 26 nov.: 20.00 uur.

Lunchconcert, fluitkwartet Quadrofonie, Redoute, 29 nov.: 12.30 uur.

Concert, van Hotteterre tot Haydn, Cellebroederskapel Maastricht, Brusselsestraat 38, 25 nov.: 20.00 uur.

Lunchconcert, van Hotteterre tot Haydn, Kasteel Oost, Valkenburg, 26 nov.: 12.30 uur.

Diversen

Harpfestival, lezing, Aula Universiteit, 24 nov.: 11.15 uur.

Harpfestival, lezing, Oude Gouvernement, 24 nov.: 14.00 uur.

Harpfestival, lezing, Intropodium, 25 nov.: 11.15 uur.

Museum Matinee 1989, André Moerman, conservator van het Museum Wiertz. Het kunstleven in Brussel in de eerste helft van de 19 e eeuw, Bonnefantenmuseum, 26 nov.: 11.30 uur.

Studium Generale, lezing over de Russische avant-garde, Aula Universiteit, 30 nov.: 20.00 uur.

Exposities

Robert Mangold, recente werken, Bonnefantenmuseum, 8 okt. t/m 28 jan. Openingstijden: di t/m vr 10-17 uur, za + zo 11-17 uur.

Dré Devens, Installatie, Bonnefantenmuseum, 8 okt. t/m 26 nov. Openingstijden zie boven.

Wiel Arets & Wim van den Bergh, Jan van Eyck Akademie - Machina Arte, Bonnefantenmuseum, 8 okt. t/m 26 nov. Openingstijden zie boven.

Theo Wintels en Roger Schefers, Galerie Artisant, Grote Gracht 43, Maastricht, 16 nov. t/m 23 dec. Openingstijden: di t/m za 13.30-17.30 uur.

Marli Hommel, schilderijen, en **Maurice Brams**, sculpturen in marmer en brons, Galerie De Keerder Kunstkamer, Kerkstraat 10 Cadier en Keer, 24 nov. t/m 31 dec. Openingstijden: do 15-20, vr, za en zo 13-18 uur en volgens afspraak.

Nicolas Wolkenar, schilderijen en gouaches, Galerie Fah, Brusselsestraat 80, Maastricht, 22 okt. t/m 1 dec. Openingstijden: vr t/m zo, 13-17 uur.

Sroka, schilderijen en actuele poolse grafiek, Galerie Signe, Akerstraat 82a Heerlen, 17 nov. t/m 10 dec. Openingstijden: wo t/m zo, 14-16 uur.

Max de Barbanson, expositie van zwart-wit foto's, Huis a/d Rots, Geulhemmerweg 32 Berg en Terblijt, 5 nov. 89 t/m 15 jan. 90. Openingstijden: 14-16 uur.

Frits van der Zander, schilderijen en tekeningen, Artifort, St. Anna-laan 23, Maastricht, 4 nov. 89 t/m 6 jan. 90. Openingstijden: ma t/m vr 9-17.30 uur. Za 10-16 uur.

Walter Nikkels, typograaf, laureaat Charles Nypels Prijs 1989, tentoonstelling in de Jan van Eyck Akademie, 2 t/m 16 nov. Openingstijden: werkdagen van 9-17 uur; weekends van 14-17 uur.

Parmiggiani, Galerie Wanda Reiff, Rechtstraat 43 Maastricht, 9 nov. 89 t/m 6 jan. 90. Open: di t/m za 13-18 uur.

Mark van Overbeeke, Galerie Anny van den Besselaar, Tafelstraat 6a Maastricht, 5 nov. t/m 3 dec. Open: do 13-17 uur. Vr t/m zo 11-17 uur.

89 Fotografie, fotowerken van 12 Nederlandse kunstenaars, Museum van Bommel-van Dam, Venlo, 11 nov. t/m 30 dec. Open: dag. 10-16.30 uur. Za + zo 14-17 uur.

Thea Figee, olie op doek, gemengde technieken, **Huub Bruls**, beelden, **Ric Nillesen**, sieradenobjecten, **Berthe Rulkens**, mixed media's, **Jo Schoenmakers**, **Majo de Vries**, keramiek, Galerie de Sauveur, Dorpstraat 21, Ulestraten, 11 sept. t/m 18 dec. Open: do t/m zo 2-5 uur en op afspraak.

Hidden Curricula, tentoonstelling kunstenaarsinitiatief, Peter Cox, Ton Franssen, Erik J. de Jong, Perroengalerie, Vrijthof 35, 11 nov. t/m 9 dec. Open: wo t/m za 13-18 uur.

Paul Bartels, o.a. Figurations Disparantes Décensurés, Kunstcentrum Símera, Bogaardenstraat 40B, Maastricht, 10 nov. t/m 12 dec. Openingstijden: di t/m za 13.30-18 uur.

Jan Martens, schilderijen, Gemeentemuseum Roermond, Andersonweg 4, Roermond, 18 nov. 89 t/m 7 jan. Openingstijden: di t/m vr: 11-17 uur, za, zo + 26 dec.: 14-17 uur.

Fm

Speelweek 24 t/m 30 november

Filmhuis Lumière, Bogaardenstraat 40b

De opgang: 20.00 uur
Art in revolution + De man met de camera: 21.00 uur
20 dagen zonder oorlog: 22.00 uur

Iwan de verschrikkelijke: 24 + 25 nov.: 24.00 uur

Mabi, Kleine Gracht 24a

Sea of Love, dag. om 20.30 uur. Vr t/m zo om 14.30 + 18.15 uur. Wo ook om 14.30 uur.

Last exit to Brooklyn, dag. om 21.00 uur. Vr t/m zo 14.30 + 18.15 uur. Wo ook om 14.30 uur.

Leedvermaak, dag. om 21.00 uur. Vr om 14.30 + 18.30 uur. Za, zo om 18.30 uur.

See no evil, hear no evil, dag. om 20.30 uur. Vr t/m zo 14.30 + 18.15 uur. Wo om 14.30 uur.

Cinema Palace, Wyckerbrugstr. 1^{av}

Indiana Jones and the last crusade, dag. om 18.00 + 21.00 uur. Za, zo + wo ook om 14.15 uur.

De kassiere, dag. om 18.30 + 21.15 uur.

K-9, dag. om 18.30 + 21.15 uur. Za, zo + wo ook om 14.30 uur.

Het is weer even rustig aan het terreurfront. El Fatah houdt zich koest, de Zwarte September geniet van een fraaie herfst, en ook de Irani's weten niet waar Salman zit.

Van het Japanse Rode Leger hebben we al jaren niets meer gehoord, rode brigadisten zitten bij la mama aan de spaghetti, en de RAF is af.

Het is dus rustig.

Dacht U.

Maar U realiseert zich niet welk afgrijselijk complot beraamd wordt in de rustige straten van het bezadigde kikvorsenland. Ze zijn al in training in speciale kampen, de nieuwe terroristen. Af en toe voeren ze een raid uit, en langzaam moet ook U zich bewust worden dat de Nieuwe Landieten onder ons zijn.

De schlemielen, de bejaarden, de huisvrouwen in de overgang: ze hebben zich verenigd in een monsterverbond en zullen ons, de middelmatigen, een poepie laten ruiken!

Gelukkig kunnen we bepaalde eskadrons van deze linke terroristen eenvoudig herkennen.

Zo determineerden wij de volgende doorzichtige vormomming: kort grijzig haar gepermanent in stugge krullen, stevige stappers aan de horrelige voeten, een vormeloze zakjas om de iets te vette schouders. Het signalement is rond met een schichtig bewegen waarbij de terrorist niet gehinderd wordt door enig benul van de mogelijke haast van omstanders.

Welhaast spreekwoordelijk is het geketel van oude dametjes in supermarkten. Met moeite worstelen zij zich bij de intree door het elektronisch hekje. Moeite, want een als geruite boodschappentas op wieljes gecamoufleerde enkel-rammer in de rechterklauw. Daarmee worden systematisch voeten van het winkelend publiek geplet, enkels tot bloedens toe afgeschaafd, en fraai opgestapelde pakken Brinta omvergereden. In de rij voor de kassa doen die karren tenslotte goede dienst bij het onherstelbaar beschadigen van achillespezen en enkelbanden. Met hun bedorven adem staan die gewelddadige types in je nek te rochelen, dat lor op wielen maar in je rug rammend. Ze krijgen een speciale training (professionele Libische elite-toearegs!) om blind, doof, zwakzinnig en ongevoelig voor zich uit te staren, hoe vernietigend de blik van het winkelend publiek ook moge zijn.

Ook zijn de boeven uitstekend geoeffend (Oostduitse keurtroepen!) in vertragingstechnieken. En masse krijgen zij thans van Egon Krenz ieder weekend weer het bevel de Grote Staat te verstoppem met hun lodderpassen, nún kontgeschommel en quasi-desoriëntatie. In linie trekken zij op. Ook hier doen hun pantservoertuigen weer goede dienst, voor deze speciale taak aangevuld met karbiezen waarin zij twaalf aambeelden lijken voort te zeulen.

Tenslotte zijn er nog de hersenspasmen die leiden tot paniekerige stomiteit (special force CIA-instructeurs in Panama!). Volstreekte wildheid maakt zich van die types meester wanneer de wereld anders dan volgens de bevelen lijkt te draaien. Bekend voorbeeld is de halte waar tegen de verwachting niet bus 2 maar lijn 3 arriveert. Paniek! Blinde gekte! Aanklampen van argeloze passanten! Reductiekaarten in en uit beurzen!

Hoedt U voor dit stiekeme geweld.

Het is weer even rustig aan het terreurfront. El Fatah houdt zich koest, de Zwarte September geniet van een fraaie herfst, en ook de Irani's weten niet waar Salman zit. Van het Japanse Rode Leger hebben we al jaren niets meer gehoord, rode brigadisten zitten bij la mama aan de spaghetti, en de RAF is af. Het is dus rustig. Dacht U. Maar U realiseert zich niet welk afgrijselijk complot beraamd wordt in de rustige straten van het bezadigde kikvorsenland. Ze zijn al in training in speciale kampen, de nieuwe terroristen. Af en toe voeren ze een raid uit, en langzaam moet ook U zich bewust worden dat de Nieuwe Landieten onder ons zijn. De schlemielen, de bejaarden, de huisvrouwen in de overgang: ze hebben zich verenigd in een monsterverbond en zullen ons, de middelmatigen, een poepie laten ruiken! Gelukkig kunnen we bepaalde eskadrons van deze linke terroristen eenvoudig herkennen. Zo determineerden wij de volgende doorzichtige vormomming: kort grijzig haar gepermanent in stugge krullen, stevige stappers aan de horrelige voeten, een vormeloze zakjas om de iets te vette schouders. Het signalement is rond met een schichtig bewegen waarbij de terrorist niet gehinderd wordt door enig benul van de mogelijke haast van omstanders. Welhaast spreekwoordelijk is het geketel van oude dametjes in supermarkten. Met moeite worstelen zij zich bij de intree door het elektronisch hekje. Moeite, want een als geruite boodschappentas op wieljes gecamoufleerde enkel-rammer in de rechterklauw. Daarmee worden systematisch voeten van het winkelend publiek geplet, enkels tot bloedens toe afgeschaafd, en fraai opgestapelde pakken Brinta omvergereden. In de rij voor de kassa doen die karren tenslotte goede dienst bij het onherstelbaar beschadigen van achillespezen en enkelbanden. Met hun bedorven adem staan die gewelddadige types in je nek te rochelen, dat lor op wielen maar in je rug rammend. Ze krijgen een speciale training (professionele Libische elite-toearegs!) om blind, doof, zwakzinnig en ongevoelig voor zich uit te staren, hoe vernietigend de blik van het winkelend publiek ook moge zijn. Ook zijn de boeven uitstekend geoeffend (Oostduitse keurtroepen!) in vertragingstechnieken. En masse krijgen zij thans van Egon Krenz ieder weekend weer het bevel de Grote Staat te verstoppem met hun lodderpassen, nún kontgeschommel en quasi-desoriëntatie. In linie trekken zij op. Ook hier doen hun pantservoertuigen weer goede dienst, voor deze speciale taak aangevuld met karbiezen waarin zij twaalf aambeelden lijken voort te zeulen. Tenslotte zijn er nog de hersenspasmen die leiden tot paniekerige stomiteit (special force CIA-instructeurs in Panama!). Volstreekte wildheid maakt zich van die types meester wanneer de wereld anders dan volgens de bevelen lijkt te draaien. Bekend voorbeeld is de halte waar tegen de verwachting niet bus 2 maar lijn 3 arriveert. Paniek! Blinde gekte! Aanklampen van argeloze passanten! Reductiekaarten in en uit beurzen!

Eva

De oefenkelder van het Muziekkollektief aan de Capucijnengang (foto Franco Gori)

KEIHARD EN WILD

Eerst heetten ze Fuckin' Ducks. "maar daar kun je de Bühne niet mee op," zegt gitarist Scheltus. Het werd Fried Ducks en het eerste echte optreden van deze (ex)studentenband staat gepland op twee december in Grand Theatre, Landgraaf. Eerdere gelegenheden, voor vrienden en kennissen in de kroeg van Koko en drie nummers voor een groot, maar ongeïnteresseerd publiek tijdens een kunstmanifestatie in het MECC tellen niet mee, vindt Scheltus. Dat waren schoten voor open doel. Fried Ducks is een vriendenband en een coverband en daarmee passen ze in de categorie 'niets bijzonders'. De pretenties van de bandleden gaan ook niet verder, de onderlinge verschillen in kwaliteit en muzikale smaak worden ondergeschikt gemaakt aan goede onderlinge verhoudingen. Tot ieders tevredenheid, al zal het niemand kwalijk genomen worden als hij of zij vertrekt als er de kans is in een betere band te spelen.

bericht uit Maastricht

Het genoemde optreden in het MECC vond plaats in het kader van een groepsrepresentatie door het Muziekkollektief Maastricht. Dit kollektief werd acht jaar geleden opgericht door bezoekers en medewerkers van het open jongeren centrum Combi. Men ontdekte popmuziek als attractie om randgroepjongeren van de straat te houden, een landelijke ontwikkeling overigens. Inmiddels bestaat Combi niet meer: twee jaar geleden vond er een fusie plaats tussen vrijwel alle Maastrichtse welzijnsinstellingen en het jongeren centrum verdween in de overkoepelende Stichting Trajekt. Het Muziekkollektief als organisatievorm overleefde de bezuinigingsoperatie op het nippertje; van het grote Combi-gebouw aan de Capucijnengang is nu alleen nog de kelder in gebruik. Daar staat een drumstel en een verzameling versterkers voor bas-, slag- en sologitaren en een zanginstallatie. Achttien bands kunnen er elke week oefenen, tegen betaling van vijftig gulden per maand. Johan Dinjens, jongerenwerker van Stichting Trajekt, mag van zijn werkgever, de gemeente, nog acht uur per week besteden aan organisatorische ondersteuning van de oefenende bands:

"Het verhaal van het muziekkollektief is eigenlijk een puinhoop-verhaal. Ik hou het nog net op poten, maar daar is alles mee gezegd. Het is de bedoeling dat ik vrijwilligerswerk ondersteun, met andere woorden dat de muzikanten zelf de boel draaiende houden, maar ik heb zelden een groep mensen gezien die in staat was zo tegen de eigen belangen in te gaan. Ze willen alleen maar spelen en voor de rest is er geen enkele belangstelling voor de voorwaarden waaraan voldaan moet worden om dat mogelijk te maken."

Nu is het Muziekkollektief nog afhankelijk van Stichting Trajekt, per 1 januari wordt het een zelfstandige stichting.

In oktober besloot het ministerie van WVC een indirecte subsidie te geven voor de bouw van een nieuwe oefenruimte: anderhalve ton, via Jongeren Bouwen voor Jongeren, een stichting die werkloze jongeren kortlopende werkverbanden aanbiedt. De eerste bouwvergadering heeft inmiddels plaatsgevonden. Eén van de vrijwilligers van het eerste uur, Martin van de Put: "Het lijkt wel alsof het altijd al een vervallen kelder is geweest, maar de laatste jaren was 'ie echt sloopprijs. We zijn

natuurlijk blij dat dat nu ook gaat gebeuren."

Een voorwaarde voor de subsidie is de genoemde verzelfstandiging van het kollektief. William Sassen, evenals Martin al jaren bij het kollektief betrokken, denkt daar heel pragmatisch over: "Als het ons meer geld zou opleveren wanneer we bij Trajekt bleven, dan bleven we daar. Maar nu het nodig is dat we zelfstandig worden, goed worden worden we zelfstandig. Je moet het zo zien: als je rijk bent, kun je mooi lullen over uitingen van jongerencultuur en van mijn part kunst, maar als je niks hebt en je wilt toch spelen, dan neem je het niet zo nauw. En wij zijn niks anders dan een stel armoedzaaiers."

Het is de bedoeling dat er in de nieuw te bouwen kelder twee oefenruimtes komen zodat het dubbele aantal bands onderdak kan vinden. De vraag is onverminderd groot. Voor de aanschaf van apparatuur zal een beroep gedaan worden op het Anjerfonds, want aan een lege kelder heb je niet veel en de spullen die er nu staan gaan steeds vaker kapot. Misschien dat ook de aanschaf van een PA-installatie mogelijk is, de droom van William: "Die verhuur je dan aan je leden, voor honderd gulden per keer ofzo, waardoor het optreden al een stuk gemakkelijker wordt." Maar het is niet alleen het gebrek aan behoorlijke apparatuur, waardoor optredende door bands uit het kollektief schaars zijn. Martin ziet muzikale redenen: "Afgezien van de coverbandjes zitten ze bijna allemaal in de 'metal'-hoek; speed, trash, trum, deadmetal, ga maar door. Allemaal kei- en keihard en erg wild. Dat is eigenlijk niet te doen voor een gewoon cafeetje. Misschien alleen de BixBeezzz, die houden zich nog een béétje in."

Het was Scheltus Luyckx van de Fried Ducks (hij is neuroloog in het dagelijks leven) al opgevallen dat zijn band eigenlijk "vreselijk net, rustig en traditioneel" is vergeleken met het geweld om hen heen. Studentenpop, mocht dat bestaan, overleefde het kollektief. Martin, desgevraagd: "Er repeteert hier nog een aantal mensen op woensdagmiddag. Die verdenk ik er ook van."

Johan Dinjens ziet een zelfstandig muziekkollektief als een belangrijke stap naar een volwassen popcultuur in Maastricht: "Naast betaalbare repetitieruimte, zoals nu te beperkte mate kan worden geboden, zou er ook iets moeten gebeuren op een bredere gebied van de belangenbehartiging voor popmuzikanten. Het is nu allemaal fragmentarisch, een stabiele organisatie ontbreekt."

Volgens Martin en William heeft een en ander te maken met de voortdurende wisselende samenstelling van bands. De (pop)muziekwereld op dit lage niveau is niet stabiel. Een groep bestaat alleen uit de vrijblijvende afspraak om één keer per week samen te spelen. Er is geen gemeenschappelijk bezit van apparatuur of het regelmatig terugkerende vooruitzicht van een optreden.

Martin: "Er zijn natuurlijk bands die twee jaar of langer bestaan, maar er zijn er nog die nog geen twee maanden bestaan."

Optreden in Maastricht wordt steeds moeilijker. De Wet op de Geluidshinder wordt strikter toegepast, cafés verliezen hun muziekvergunning en isoleren vindt men duur. Een exclusief podium voor pop is er niet. Misschien is er iets te verwachten van het SLIK in de Ravelijn of het Löss-theater, maar dat zijn bescheiden gelegenheden zonder veel middelen. Dinjens: "Ik ben er eigenlijk maar toevallig ingerold, in de materie, en ik zal nooit een deskundige worden, maar ik heb regelmatig contact gehad met mensen die hiermee bezig zijn in andere steden. En ik hoor dat men het over Maastricht wel eens is: voor zo'n middelgrote stad is dit een beschamende situatie. Dus moeten we naar Landgraaf."

Geert Dekker